DIARI CATALA
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes
Barcelona { Edició matí. . 1 » »
Espanya . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 céntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats, y reclams a preus convencionals. Pera la edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Pera l'edició del matí. fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,708 — Barcelona: Dijous 27 de juny de 1912 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sts. Ladislau, rey; Zoilo, mr. y Crescent, bis.

Sant de demà: St. Lleó II, p. y cf.— **Quaranta Hores:** A la iglesia de St. Vicens de Paul, carrer de Provença). — Hores d'exposició: De 2/4 de set del matí a 2/4 de vuit de la tarda.—**Demà:** A la iglesia del Esperit Sant.— **Cort de María:** Ntra. Sra. de Montserrat, a St. Just. — **Demà:** Nostra Sra. de les Misericordies, a sa iglesia.—**Missa d'avuy:** Sant Basili el Magne, bis., conf. y dr.; c. blanch.— **La de demà:** St. Lleó II, Papa y conf.; color blanch.—**Adoració nocturna:** Avuy, dia 27, torn del Santíssim Corpus Christi.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 26 de juny
HORES D'OBSERVACIÓ: 8 matí y 4 tarda.—Baròmetre a 0º y al nivell del mar: 765'77; 765'76.—Temperatures: Máxima, 28'0 sol; 24'2 ombra.—Mínima: 19'2 ombra; 19'0 reflector.— Temperatura a la ombra: 21'8; 21'3. — Pluja a les 24 hores: 0'00. — Aigua evaporada en milímetres: 2'82. — Graus d'humitat: 88, 86.—Direcció del vent: E.; SSE.—Velocitat del vent: 2'2 km.—Estat del cel: cobert. —Núvols: Classes: C. K.—Cantitat: 0'1; 0'0.
Sortida del sol: 4'18. — Posta: 7'29. — Sortida de la lluna 8'18 t. — Posta: 2'37 m.

LA MOLT ILUSTRE SENYORA

Donya Dolors de Sentmenat y de Despujol
de Fontcuberta

ha mort havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostólica
(A. C. S.)

El seu viudo, fills, fills polítichs, nets, germà, germanes, germanes polítiques, nebots y demés parents, al participar tan dolorosa pérdua als seus amichs y coneguts, els preguen encomanin a Deu l'ánima de la finada y se serveixin assistir al ofici de cos present, que se celebrarà avuy, dijous, a les nou, a l'iglesia parroquial de Nostra Senyora del Pí, y seguidament a la casa mortuoria, Rambla d'Estudis, núm. 4, pera acompanyar el cadavre al Cementiri Vell.

No's convida particularment.

L'Excm. y Ilm. Sr. Bisbe s'ha dignat concedir als seus fidels diocesans 50 díes d'indulgencia per cada acte de pietat o caritat cristiana que practiquin en sufragi de l'ánima de la finada

Lo que gusta más á Bebe,
lo que está esperando con impaciencia,
es la
HARINA lacteada NESTLE
el alimento preferido de los niños.

Dr. CAMPS VIES URINARIES. - 606. Mendizábal, 6, 1.er De 11 a 12 y de 3 a 5

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

JOAN BONET
PLAÇA DE CATALUNYA, 9
Últims dies irremisiblement de la
Gran liquidació veritat
Per transferencia y desembraç del local
Sols fins el día 3 de juliol. - MOBLES, LAMPARES, TAPICERIES

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

Sant Pere Gust exquisit. Gran varietat en coques de totes classes y preus. Especialitat en coques de Mallorca, única casa a Barcelona. **Dolcería Francesa, Hospital, 15 y 17.**

Gran fábrica a Ripoll ab força hidráulica de 250 cavalls, pera arrendar o vendre al comptat o a plaços. R.: Ausias March, 19, pis primer, primera, Barcelona, o a Ripoll, Plassa Nova, 3.

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. **Vies urinaries y sa cirurgía** Plassa Urquinaona, 2, 1.er De 12 a 1 y de 3 a 5; festius de 10 a 12

Adobs Espinás
Rambla Centre, 37. — Fàbrica a Sans

Dr. Vendrell MASSATGE Y ORTOPEDIA Ronda St. Pere, 4; de 3 a 6.

Tusquets y C.a S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 %, Municipals, Foment, Cotxes, Carbons y f. c. Alacant y Nort, venciment 1.er juliol.

Futurs de cotó A. Gabarró García, — Lauria, 33. Teléfon 2.691. S'executen ordres als mercats de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanin follet explicatiu y detalls

CAMPRODON Servey d'Automóvils desde Sant Joan de les Abadeses a Camprodón y vice-versa.
Preu del passatge sense equipatge. . . . . Ptes. **2'50**
Serveys desde 1.er de juliol a 30 de setembre, a l'arribada dels trens que surten de Barcelona a les 6, a les 8 y a les 17'15.
NOTES: Despatx de bitllets y informació: Despatx del F. C. del Nort. — Se recomana pendre'ls bitllets ab la deguda anticipació, pera tenir la seguretat de trobar seyent en l'Automóvil.

Al Dia

Signes del temps

S'estàn celebrant a Madrid dúes assamblees: la dels republicans federals espanyols en commemoració de la festa del programa y la dels obrers ferroviaris pera enfortir l'Associació y encararse ab les companyíes demanant lo que acordi. A l'Assamblea federal no li dediquen els diaris més que algunes ratlles; a l'Assamblea obrera li dediquen llarchs articles. De lo que fan els federals—entretinguts en aprovar les actes de la seva enfarfegada constitució y en donar vots de gracies a la presidencia interina y a la Comissió organisadora,—no se'n preocupa ningú. De lo que puguin acordar els obrers carrilaires sí que se'n preocupen els que veuen la importancia d'una associació de 60.000 homes, ab relacions ab altres societats del extranger y dirigits per una voluntat organisadora que'ls reglamenta y alena, parlant-los de reivindicacions y del nostre pà de cada día.

Les coses purament polítiques, del vell concepte de la política, no preocupen més que en quatre cercles y penyes, y a voltes, en els passadissos del Congrés. Y es que la política, tal com els polítichs madrilenys la entenen, no correspòn a la realitat, a les necessitats del temps. Quan la política vol dir un nom, un grupu; encara que vulgui dir una idea, no té ressò en la generació actual. Quan vol dir cultura, riquesa, organisació, lluita d'interessos reals, de grans masses, llavors sí que ressona arreu y fixa l'atenció de les persones que pensen.

El partit federal espanyol, sigui per lo que vulgui,—no vull ara esbrinar les causes,—s'ha adormit en teoríes, deixant de veure la realitat que Espanya li presentava ab el sentiment regionalista y ha fracassat fins a arribar al trist espectacle d'una Assamblea en la que no's fixa ningú, d'una Assamblea que tindrà fadigues pera nomenar un president del Consell general. Quan el partit federal hauría d'ésser el més fort d'Espanya, l'únich que podría donar rahó a una república espanyola, que, si ve un día, vindrà unitaria y més centralista que'l regisme actual; en son principi al menys.

Y mireu-la la organització obrera: forta, potenta, atrevida, se prepara a dictar lleys, a senyalar víes, a tractar d'igual a igual, si no de superior a inferior, a les organisacions patronals més poderoses, semi-oficials, enllassades estretament ab l'Estat y clau de la riquesa del país.

Els polítichs no les veuen aquestes coses, no les saben desentranyar. Encara pensen que a Espanya interessa el que governi en Moret o en Canalejas; el que en Romanones pesi més o menys que en Montero Ríos en el partit lliberal, o en que en Burell voti o deixi de votar ab el Govern. Per això hi hà aquest divorci tan marcat entre la política y el país; perque'ls polítichs a la castellana no saben o no volen ajustarse a la realitat de la vida. Els sembla que mentres siguin quatre que segueixin a un home estantís o una fòrmula de la vella concepció política, ja no hi hà res més pera salvar la patria que lo que ells pensen y diuen, y sobre tot, «que ells».

Aquí tenim també'ls que encara'ls sembla que tota transferencia de facultats de govern a una regió es una traidoría a la unitat de l'Estat. ¿Què faràn aquests adoradors romàntichs d'un concepte fracassat y renyit ab tota idea moderna el día que comensem a demanar concesions de caràcter polítich y la petició prengui forma o estat en la governació d'Espanya?

Com els federals no sapigueren veure la realitat espanyola, ni les darreres orientacions del seu quefe al trobarse plantejat el catalanisme en el Parlament, no saben veure que'ls seus directors y quefes, més oberts que ells a la vida moderna, evolucionen avuy cap a teoríes evolucionistes administratives, ab tot y veure que fatalment han de portar pel camí de les polítiques.

Tot es artificial en la Espanya del Madrid polítich, creat artificialment per ell: partits, programes, posicions, regisme. No més hi hà dos moviments fills de la realitat: el que acobla als homes en defensa dels seus drets y del seu pà y el que acobla els pobles en defensa de l'imprescriptible dret de governarse a sí mateixos.

Per això els dos problemes del día, pesi a qui vulgui, malgrat s'intenti desviar d'ells la opinió creant falses atraccions de la política o de les persones, son: les Mancomunitats—diguemne problema català, ara com ara—y l'Assamblea d'obrers carrilaires.

POL

Madrid 25 juny 1912.

Cròniques Parlamentaries

Desde la Tribuna

Madrid, 24 juny.

Passava la sessió ensopidota entre preguntes sense interés. No n'hi donava gaire l'interpelació del senyor La Cierva sobre caducitat de concessions mineres a Murcia, per més que ha demostrat que, com tantes vegades a Espanya, un Reglament ha desfet una lley, quan, essent el comte de Romanones a la reunió de les minoríes pera tractar de la tasca a enllestir abans de tancar les Corts—que fóra una temeritat tenirles obertes, tal com està la majoría—el senyor Aura Boronat, un vis-president que sempre sol tenir ensopegades, ha sigut causa d'un d'aquells escàndols que tant sovintejen per acabar de desacreditar el regisme parlamentari.

Equivocantse de nom, en lloch de concedir la paraula al senyor García Vaso l'ha concedida al senyor Zabala; el senyor García Vaso, que té una veu molt potenta, s'ha posat a cridar; el senyor Soriano l'ajudat. Y, si jo era primer y si tú eres darrer, y que nó, que ho era jo, s'ha armat una bullanga que ha fet feredat. El senyor García Vaso ha fiat la rahó als pulmons y s'ha fet amo de la paraula. Realment, ab una veu com la del senyor Vaso, se guanya sempre. Corrents y depressa ha vingut el comte de Romanones, però més li hauría valgut quedarse al despatx que no pas sentir les indirectes del senyor García Vaso.

Y estàvem en lo millor de les indirectes quan un amich den Romanones, no podentse aguantar més, s'ha dirigit al tonant diputat per Cartagena y li ha dit ¡Canalla! Els taquígrafs y el president no ho han sentit, però'ls demés concorrents de la Cambra sí. En Soriano s'hi torna a ficar, l'amich den Romanones el desafía, uns criden, altres esvaloten, altres somriuen, altres posen la cara trista, el president acaba ab l'escàndol a cops de campana y cridant: «¡Se suspende la discusión! ¡Orden del día!»

Poques vegades ho deu haver fet ab més gust el senyor comte de Romanones; però, poques vegades s'haurà sentit més floretes que les que li han dit avuy, molts diputats, mentres sortíen de la sala y fent rotllos després pels passadissos y altres llochs del Palau de les lleys, de la representació nacional.

Y els periodistes que no fem extractes hem corregut també cap a baix, pera seguir presenciant la gresca y enterarnos de lo que ha passat en la reunió que han tingut ab els dos presidents els representants de les minoríes.

Lo probable, per lo que sento entre els grupus, es que demà's ressuciti el debat: se parla fins d'una proposició incidental. Ab la calor que fà les coses més petites poden pendre proporcions grosses. No hi hà día que no hi hagi punyalades, trets de revòlver, suicidis, y altres fets de les sanchs calentes. Per ara no's diu que'l senyor del ¡Canalla! y el senyor de les indirectes se desafiïn. ¡Com que no ho han sentit ni'l president ni'ls taquígrafs...!

De la reunió de les minoríes no puch dirne més de lo que ha avençat el telèfon. No ha fet cambiar la opinió general de que això's tanca depressa, sense aprovar un sol projecte dels pendents. Som dos o tres no més els optimistes, sobretot respecte del de Mancomunitats. Quasi ningú creu en que surti aprovat del Congrés. Y jo, sí. Jo no faig cas de les bravates dels patrioters que anuncien la desmembració d'Espanya, ni dels que creuen que les disidencies espantaràn an en Canalejas que s'acontentarà ab fer un discurs a favor del projecte. Ha donat tantes mostres de feblesa, que ara ningú creu ab la seva actitut resolta de quefe que vol cumplir un compromís concret y que té la responsabilitat de lo que pogués passar. Ab tot, avuy mateix, ara mateix, que son les set del vespre, ha repetit lo que diu aquests díes, apoyantho en l'acort de la reunió que s'ha celebrat.— hi haurà aprovació: si les oposicions no m'entrebanquen, jo'm sobro pera fer entrar en rahó a la majoría.

Tot es voler: si ho vol, com diu, els diputats lliberals creuràn. De la propaganda patriotera que fa el senyor Soldevilla—enemich, com sempre, de tot lo que flaira a catalanisme, ex-governador de Girona y actual empleat de la Comissaría de Segurs ab no sé quantes mils pessetes al any—no'n fà cas ningú. Ja s'han acabat aquells temps en que aquestes coses feyen efecte: ara ja no hi hà ningú que cregui que la Patria es un expedient, un tinter d'oficina, una funció de Direcció general y altres coses per l'estil. El senyor Soldevilla no fa prossèlits: els enemichs de les Mancomunitats ho son per altres rahons més prosàiques. Quan diaris com «El Liberal», «El Mundo», «A B C» y «Diario Universal», defensen el projecte y animen al senyor Canalejas; quan altres, com «El Imparcial» y «Heraldo», no s'atreveixen a atacarlo obertament y no gonsen a desenterrar aquell patrioterisme carquinyolí d'altres temps, el treball dels inconsútils administratius es treball perdut.

S'arriba, ab tot, a filar tan prim en la campanya d'insidies contra les Mancomunitats, que s'ha arribat a dir pel Congrés que lo que ab aquest projecte cerca'l senyor Canalejas es la crisis; la divisió de la majoría pera dimitir y fer impossible tot altre govern lliberal. Quan an això s'arriba, compteu les coses extranyes que sentirem per aquest petit mon de passions insanes, d'envejes, de travetes, d'absencia de tot ideal y de tota noció de govern.

Jo, ab els meus tretzes: el projecte s'aprovarà al Congrés abans de les vacacions. Y, com que ja no podrà ésser poma de discordia política, per la tardor s'aprovarà al Senat.

Lo únich que podría destorbar l'aprovació fóra l'actitut dels conservadors: una oposició forta al projecte. Y ab això no es de lley pensarhi. No'ls crech suicides.

X. Y. Z.

La Mancomunitat

Comunicacions als diputats y quefes de minoría

Heusaquí els telegrames y comunicacions que, complint els acorts presos pels quatre presidents en la reunió del dilluns passat, s'han enviat en vigilies de la lectura del dictamen de les Mancomunitats a les Corts:

Als Diputats Catalans

El telegrama enviat als senyors Tomàs Caballé, Lluís Zulueta, Laureà Miró, Joaquim Salvatella, Julià Nogués, Joseph Nicolau, Manuel Kindelain, Pere Milà, Ramón Mayner, Pere Llosas, Carles Cusí, Francisco Macià, Joseph Llari, Alexandre Lerroux, Emilià Iglesias, y Hermenegild Giner, diu aixís:

«El dictamen sobre proyecto Mancomunidades provinciales aprobado por Comisión parlamentaria dá plena satisfacción á las aspiraciones formuladas por las Diputaciones que tenemos el honor de presidir y por eso en nombre y representación de estas corporaciones le pedimos que desde el jueves en que empezarà la discusión asista á las sesiones del Congreso y haga cuanto de V. dependa para que sea rápida é íntegralmente aprobado dicho proyecto en que tiene puestas tantas esperanzas Cataluña.

Prat de la Riba, Estivill, Riera, y Doria.»

Als demés diputats, per trobarse a Barcelona, no calía etlegrafiarlos, y es per això que se'ls va enviar una carta concebuda en termes consemblants als del telegrama transcrit.

Als quefes de partit y de minoría

«Presidentes Diputaciones catalanes á Antonio Maura.—Congreso.—Madrid.

Reunidos para estudiar dictamen acerca proyecto de ley de Mancomunidades, nos complacemos en recordar que á V. E. incumbe el honor de la primera tentativa gubernamental para llevar esta institución al derecho positivo mediante su proyecto de ley de administración local; y próximo á discutirse el dictamen, le rogamos en nombre de las Diputaciones que representamos, que no obstante su discrepancia en cuanto al procedimiento facilite la acción del Gobierno en este punto como se sirvió ofrecernos y como es tradición de su conducta aun tratándose de proyectos en que era irreductible la disconformidad de V. E. en cuanto al fondo.

Prat de la Riba, Riera, Doria, y Estivill.»

Presidentes Diputaciones catalanas á Gumersindo Azcárate. — Congreso. — Madrid.

El dictamen de la Comisión parlamentaria sobre proyecto Mancomunidades dà satisfacción cumplida á las bases de las Diputaciones catalanas á que ofreció V. su valiosos apoyo. El concurso de V. por su prestigio personal y por su autoridad sobre el grupu parlamentario que dirige, puede contribuir poderosamente á la rápida aprobación del proyecto. En nombre de las corporaciones que presidimos le rogamos que no se preste a ninguna combinación parlamentaria que no parta del supuesto de la aprobación del referido proyecto antes de la suspensión de sesiones.

Prat de la Riba, Riera, Estivill, y Doria.»

Al senyor Melquíades Alvarez se n'hi ha enviat un concebut en els mateixos termes.

«Presidentes Diputaciones Catalanas á Manuel Senantes.—Conrgeso. — Madrid.

Al entregarle las bases de Mancomunidad de las Diputaciones que tenemos el honor de presidir, nos manifestó V. su plena conformidad con nuestro proyecto y como este ha sido íntegramente tenido en cuenta en el dictamen pendiente de discusión en el Congreso, le rogamos use de su prestigio personal y el de su situación parlamentaria en pró de la rápida aprobación del mismo, no prestándose á combinación alguna que no implique su aprobación en el Congreso antes de la suspensión de sesiones.

Prat de la Riba, Estivill, Riera y Doria.»

«Presidentes Diputaciones Catalanas á Bartolomé Feliu.—Congreso. — Madrid.

Al entregarle las bases de Mancomunidad oímos de labios de usted afirmaciones claras y terminantes de aceptación de las mismas juzgadas por usted ideal mínimo. El dictamen de la Comisión acerca del proyecto del Gobierno recoge totalmente las aspiraciones en dichas bases contenidas. Le rogamos pues ponga todo el peso de su prestigio personal y de su posición parlamentaria en favor de la rápida aprobación de ese proyecto, no prestándose á ninguna combinación que no justifique la aprobación del mismo en el Congreso, antes de la suspensión de las sesiones.

Prat de la Riba, Riera, Estivill y Doria.»

Contesta de les Diputacions al President del Congrés.

«Presidentes Diputaciones Catalanas á presidente Congreso.—Madrid.

Agradecemos en nombre Diputaciones catalanas cooperación V. E. á la hasta hoy rápida y satisfactoria tramitación proyecto Mancomunidades y rogamos siga prestando su concurso para que sea aprobado por esa Cámara antes de la suspensión de sesiones.

Prat de la Riba, Estivill, Gil Doria y Riera.»

Els diputats cap a Madrid

Ahir, en el tren exprés, marxaren cap a Madrid els diputats catalans pera assistir a la discusió del projecte de lley de Mancomunitats que tan grandíssim interés té pera la terra catalana y per totes les demés regions espanyoles, ja que ella significa el comens d'un nou estat de coses a Espanya.

Marxaren els diputats senyors Cambó, Ventosa, Bertràn y Musitu, Bertrand y Serra, Plaja, Farguell, Garriga y Massó y Corominas (P.)

Anaren a donarlos comiat uns quants entusiastes companys que'ls manifestaren el desitg de que quan tornin a Barcelona puguin dur la satisfactoria nova de que'l Congrés hagi aprovat la lley.

El president de la Diputació senyor Prat de la Riba va ser a l'estació de França ab el mateix objecte y idèntich desitg. Però enterantse allí pels expedicionaris de que alguns pujaríen al parador del passeig de Gracia, va fershi dur per l'automòvil, segant la ventatja al tren y arribanthi a temps pera poderlos estrènyer la mà a tots.

(PER TELEFON)

Un torn en contra

Madrid, 27, 12'30 matinada.

El senyor Alcalà Zamora ha recabat la seva llibertat d'acció pera consumir un torn un contra de la totalitat del dictamen de Mancomunitats.

A l'extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DE FRANÇA

La vaga marítima

París, 26, 10'45 matí.

Segons «L'Echo de París», les negociacions entre'l Govern y els armadors continuaràn avuy, esperantse que totseguit se reunirà la comissió de arbitratge y aviat se renuarà el treball en tots els ports.

La cursa d'automóvils

París, 26, 12'32 tarda.

Dieppe.—Avuy, segona jornada de la cursa de automòvils, s'ha donat la sortida als corredors a les sis del matí.

Hi han concorregut 20 automòvils.

Han sortit per l'ordre que varen arribar en la primera jornada al final de la desena volta. La sortida dels corredors s'ha donat ab intèrvals d'un minut.

El temps es plujós.

El públich es menys nombrós que'l primer día.

En Bruce Brown acaba la 11 volta en 7'21; en Boillot, en 7'31, y en Wagner, en 7'49.

La 12 volta l'han acabada: en Bruce Brown, en 8, 7', 53"; en Boillot, en 8, 9', 18"; en Wagner, en 8, 31', 5".

La 13 volta: Bruce Brown, 8, 48', 53"; Boilot, 8, 49', 2".

La 14 volta: Boilot, 9, 21', 1".

En Bruce Brown no ha arribat al final d'aquesta volta. Sembla que ha sofert pana.

Resultat de la cursa

París, 26, 8'14 nit.

Dieppe.—En Boillot ha resultat vencedor del Circuit de Dieppe, cobrint els 1,540 kilòmetres en 13 hores, 58 minuts, 2 segons y tres quarts de segon.

En segon lloch ha arribat en Wagner y en tercer lloch en Rigal.

Aquest es el guanyador de la copa.

Presidencia

París, 26, 9'17 nit.

El Consell General del Sena ha elegit president a M. Poirrier de Narcay, anti-colectivista.

Desgracia en un creuer

París, 26, 9'52 nit.

Tolón.—Durant els exercicis de tir ha ocorregut un accident desgraciat a bordo del creuer «Jules Michelet», resultant una vintena de mariners ferits.

D'ALEMANYA

Robo important

París, 26, 8'10 nit.

Berlín.—Un cobrador d'una casa de banca, anomenat Brunning, ha desaparescut, emportantsen 260,000 marchs.

D'AUSTRIA

Projecte aprovat

París, 26, 8'35 nit.

Viena.—La Cambra ha aprovat definitivament el projecte de lley militar.

DE XILE

Mines de ferro

París, 26, 9'30 nit.

Santiago de Xile.—Segons una informació oficial, la comissió d'enginyers francesos encarregada d'inspeccionar les mines ha dictaminat que'ls filons de ferro de la provincia de Coquimbo passen de 200 milions de tonelades.

La comissió seguirà'ls seus estudis en altres provincies.

La pelegrinació a Lourdes

Les professons. - La malalta guarida. - Sessió explicativa de Lourdes. - Varies.

Juny, 23.

(Rebuda ab retràs)

Els pelegrins, refets ja del llarch viatge, aquest matí han matinejat força. A les sis ja voltaven per la plaça de la Basílica y per les galeríes que la rodejen. A la iglesia hi havía molta gent que's preparava pera la Comunió. Tots els confessionaris eren voltats pels devots. Una trentena de sacerdots catalans rebíen confessions. Els periodistes hem oit Missa a l'altar de la Resurrecció. Ha celebrat el company mossen Rodríguez y han actuat d'escolans dos joves, també periodistes, y la Missa ha sigut aplicada a la memoria del malaguanyat reporter barceloní Joan de Zulueta.

A les set ha comensat la Missa de Comunió general que l'ha celebrada el doctor Laguarda. La Gruta era plena de gom a gom. En el lloch de costum hi havíen els malalts y els individuus de la Hospitalitat. Acabada la Missa el senyor Bisbe ha donat la Comunió als impossibilitats d'acostarse al altar, y totseguit ha comensat a repartirse als altres pelegrins y devots. Pera donar una idea dels centenars de persones que han combregat, pot anotarse que la Comunió ha durat dúes hores y mitja, essent aussiliat el doctor Laguarda pel canonge doctor Mas.

Entre les persones que s'han acostat a rebre la Comunió no volem deixar de consignar el nom d'una nena del senyor Montovvio, ànima de la romería. Aquesta nena, que's diu María Lluisa, ha volgut combregar per primera vegada en aquest famós Santuari, y l'han acompanyada a la Sagrada Taula dúes nenes malaltes y pobres que formen part del romiatge; una d'elles, que es cega de naixement, es filla de Sabadell, y l'altra, que té una malaltía crònica, ho es de Barcelona. Les tres anaven vestides de blanch, portant mantell y corona y unes hermoses medalles que'ls ha regalat la familia Montovvio.

Altre dels actes que s'ha vist molt concorregut ha sigut l'Ofici que s'ha celebrat a les deu del matí, assistinthi el senyor Bisbe. Ha celebrat el senyor rector del Vendrell, que tantes mostres de cristiana pietat va donar l'estiu passat ab motiu de la epidemia que va flagellar aquella vila. L'han assistit els reverents Saderra y Sirvent.

El senyor Bisbe, que anava de mitx pontifical, era assistit dels reverents Palmerola y Boada. El director espiritual de la romería, doctor don Francisco de A. Mas, ha fet un sermó molt notable, parlant dels miracles obrats a Lourdes. La capella de música de la Basílica ha cantat una missa de gust modern. La gran gentada que era congregada al temple s'ha escampada pel passeig de la Gruta. El día es nuvolós y el paisatje excelent. Tan de bò que, els que'ns queden pera passar en aquesta ciutat maravellosa, siguin com els d'avuy.

Els periodistes, acabat de dinar, hem anat al Hotel, hont posa'l senyor Bisbe, pera felicitario en ocasió de la seva festa onomàstica. El doctor Laguardia se trobava rodejat dels seus familiars y de varis individuus de la Hospitalitat Diocesana, y estava obsequiant ab unes hermoses creus d'or a la filla del senyor Montovvio y a les dúes nenes que l'han acompanyada, en la seva primera Comunió.

Invitats pel Prelat, hem pres cafè a la seva taula, ahont hi havía'ls doctors Palmerola, Massanell, Boada, Mas, Oliver y els senyors Montovvio, Antonino, y Parellada.

Son les cinch de la tarda y els pelegrins se dirigeixen novament a la Gruta pera assistir a la professó.

***

La professó del Santíssim que's fa tots els díes es pera'l foraster una de les notes més emocionants que li ofereix la ciutat de la Verge. Els vehins de Lourdes, el día que hi hà romiatge, tampoch hi manquen, car se'ls desvetlla la natural curiositat pera veure als romeus, y en especial als malalts. Hi hà fill de Lourdes que té anotades totes les pelegrinacions que l'han visitada desde una trentena de anys. Y ell vos contarà curiositats y detalls que, d'aplegarse en un llibre, constituiríen un dels millors recorts de aquest maravellós Santuari.

La pelegrinació barcelonina té nom per la seva magnífica organisació y per la especial serietat que observen els romeus. En cambi per lo que's refereix als seus cants diuen que es una de les que ha posat menys mira en escullirlos.

Abans de la professó els romeus s'han aplegat a la Gruta, resant el Rosari y escoltant una plàtica que ha fet un sacerdot català, el nom del qual ignorem. Al peu de la Basílica el senyor rector de la Bonanova, doctor Santiago Estebanell, ha glosat, en cinch petits sermons, els misteris de dolor. Acabats aquests actes, el Pare Abat ha portat el Santíssim a la Gruta, y totseguit s'ha organisat la professó que, voltant la plaça de la Verge, segueix la de la Basílica, desprès d'haverse donat la benedicció als malalts.

Aquests son colocats en dúes llargues fileres a la plaça y son assistits degudament pels individuus de la Hospitalitat Diocesana. A la professó solament hi van homes y sacerdots; aquests darrers donant guardia al Santíssim Sagrament que es portat pel doctor Laguarda revestit de pontifical. Els homes que no hi van pujen a les grades del Santuari, floch ben apropiat pera presenciar la professó.

Al mitg de la gran plaça, un sacerdot, de veu potenta, llegeix unes invocacions que'ls malalts repeteixen fervorosament: —Vos sou mon Senyor y Mon Deu!—Vos sou Christ, fill de Deu!—Vos sou la resurrecció y la vida!...—

Y mentres uns y altres preguen y ploren, entra el Santíssim a la plaça y se forma darrera la comitiva un cordó de romeus pera que la gentada que hi hà no entri a la plaça en la que solament se concedeix lloch als qui van a la professó.

El doctor Laguarda, acompanyat dels senyors bisbes de Tarbes y Bejar, passa per davant dels malalts y els beneeix. L'acte es emocionant de debò. Una dòna, que quasi no té figura humana, esclata en plor desfet y segueix els psalms:—Pietat, Senyor, compadeixvos de la meva desgracia.—Un altra dòna té un atach d'histerisme, produint un moment d'esverament. Acabada la benedicció els sacerdots canten el «Tantum ergo», y els prelats beneeixen als pelegrins desde la porta del Santuari.

La professó's forma de nou y entra a la iglesia ab tota solemnitat, hont se fa la reserva, desprès de la benedicció.

A la nit ha sortit la professó de les antorxes. Hi van tots els pelegrins y gran nombre de vehins de Lourdes. També hi figuren alguns extrangers. Ha acabat ab el cant de la Salve.

(Aquí correspón la carta publicada en les anteriors edicions).

23 juny.

S'han desfet les nuvolades que han cobert el cel durant tot el día y la pluja va cayent sobre la ciutat copiosament. Això no es obstacle pera que surti la professó de les candeles. La fe dels pelegrins s'es arrelada més fortament desde aquesta tarda. La curació de la paralítica ha commogut fortament a la pelegrigrinació, y tots els que la composen surten de la Gruta a dos quarts de deu, y van cantant estrofes a la Verge dels miracles en acció de gracies pel benefici rebut.

La porta de la Basílica produeix un efecte sorprenent. Els pelegrins aixequen les candeles com a salutació a la Verge. La pluja va cayent y els sacerdots comensen el «Credo in unum Deum», que'ls devots segueixen ab fervorós afecte...

Tot just han passat dúes hores de la professó, quan les portes de la iglesia s'obren de bat a bat. Son les dotze de la nit y va a comensar la Comunió general. Celebra'l senyor Bisbe, aussiliat dels reverents Palmerola y Boada. Als pochs minuts tots els altars de la iglesia son illuminats y en tots ells s'hi celebra missa. Y a pesar del número d'altars que hi hà, més d'una trentena de sacerdots esperen que'ls hi toqui el torn. La Comunió es lluidíssima. S'acosten a la Sagrada Taula més de dos mil persones. Els periodistes ens apleguem al voltant de l'altar ahont celebra'l company mossen Rodriguez.

Desde la porta del Hotel, desprès d'haver anat a la Gruta a veure aigua, contemplem el pas dels romeus. Es la una del matí. Conversem llarga estona sobre'l fet extraordinari que hem presenciat y quedem en llevarnos de bon matí pera anar al Hospital y parlar ab l'Angeleta Soldevila.

***

No cal pas anar al Hospital. Quan sortim del Hotel, a les set del matí, trobem al senyor Bisbe acompanyant a la que fins ahir havía estat paralítica. Camina perfectament y se troba ja refeta de la excitació passada. Tothom se la mira y tothom vol parlarli. El camí del Hospital a la Gruta es prou curt pera evitar que la curiositat dels pelegrins se converteixi en manifestació. Al arribar a la Gruta, la pobra dona s'agenolla y dona mercès a la Verge que l'ha curada. Y el senyor Bisbe, fondament emocionat, l'acompanya en aquesta sentida acció de gracies.

Encara que molts pelegrins ignoraven la organisació del acte, la sessió que pera donar a conèixer Lourdes s'ha fet a l'Hospital, a les set del matí, era molt concorreguda. L'ha presidida el doctor Laguarda, acompanyat dels doctors Palmerola y Mas.

El senyor Bisbe ha obert l'acte en breus y oportunes paraules ponderant els mèrits dels conferenciants que tenien de desenrotllar els temes. Y tot seguit ha passat a ocupar la tribuna el nostre distingit amich y notable publicista catòlich Mossen Eudalt Serra, qui ha parlat de la significació espiritual del Santuari, fent remarcar en brillants conceptes que han sigut aplaudits la grandesa de les maravelles que s'hi han obrat. Lourdes no es pas com els altres Santuaris. Aquest no es un temple nacional, sinó un temple universal. Té quelcom de semblansa ab la Sagrada Eucaristía. Aquí tots ens hi sentim feels perque ens trobem més aprop de Deu; car, mentres Ell baixa fins a nosaltres, nosaltres pujem espiritualment envers Ell. Es la Gruta de la Verge una Càtedra viva de l'oració y en ella hi aprenem més que llegint obres de pietat y que escoltant als sacerdots més doctes...

Y Mossen Serra va donantnos l'impresió que li han causat els actes del romiatge, aquelles santes professons y aquelles pregaries que porten a la memoria la devoció dels antichs cristians. Y l'auditori escolta maravellat el preciós discurs del nostre amich...

El senyor rector de la Bonanova, doctor Santiago Estabanell, desprès de contar en un eloqüent exordi els motius que l'han portat a Lourdes, fa una notable disertació sobre'ls miracles de la Verge de la Bernadeta y la crítica. La filosofía dels racionalistes ha sigut desprestigiada pels actes sobrenaturals de aquest Santuari. Kant y Chopenhauer, els dos mestres de la rahó pura y del pessimisme, varen trobar, en l'espay de temps que passaven en aquest mon, la grandesa del miracle. L'humil pastora de Lourdes va veure a la Verge y aquí han vingut a honorarla gent de tots els països y ha sigut, aquesta gruta, font de miracles y de grandesa.

Y aixís ha anat disertant durant llarga estona.

***

La sala del Hospital, destinada als malats, es completament deserta. Els pelegrins volen veure a l'Angela Soldevila y molts d'ells arriben al menjador ahont està dinant.

—Si estich perfectament bona—y pera demostrarho s'aixeca de la taula y comença a donar voltes pel menjador.

Una germana de la Caritat li prohibeix que's torni aixecar de taula. Y la dona s'asseu y promet no ferho cap altra vegada, fins que se li dongui permís.

Parlem ab els germans Montobio y ab varis facultatius y tots se mostren reservadíssims. Lo succeit es verament extraordinari, emperò fins que la comprovació sigui feta no's pot dir rès. Avuy mateix se reuniràn els metges y abans de la nit—ens diuen—podràn comunicar noticies oficials als seus diaris.

***

Avuy molts pelegrins han marxat à Pau. El nostre bon amich don Damià Mateu marxa a París en automòvil. El doctor Laguarda ha anat a dinar al Palau del senyor Bisbe de Tarbes.

Ha arribat una pelegrinació de francesos del Nort y demà arribarà la de belgues composta de vuit trens especials.

J. COSTA Y DEU.

Arribada

A les vuit d'ahir al matí va arribar el primer tren de pelegrins, y a la una de la tarda el segón.

Tots ells tornaven molt satisfets del viatge y en especial de la estada a Lourdes.

Els pelegrins del segón tren, abans de sortir de França, van rebre una agradable impresió. Una senyora que formava part de la pelegrinació y que perteneix a una distingida familia barcelonina, va poder aixecarse tota sola, després d'alguns anys de trobarse paralítica.

La nova's va escampar entre'ls pelegrins, els quals, a pesar d'ésser a plena nit, van aprofitar les parades del convoy pera passar a visitar a la malalta.

En diferentes estacions del trajecte la pelegrinació va ser saludada per comissions parroquials.

El Dr. Laguarda (que ans d'ahir matí va banyarse a la piscina), va tornar ab el tren de les vuit del matí, acompanyat dels seus familiars y dels doctors Palmerola, Mas y Estabanell.

Els germans Montovvio, organisadors de l'expedició, els quals mereixen tota mena d'alabanses per la excelent cura que han tingut en tota mena de detalls, van arribar ab el segon tren.

Desde la estació de França els malalts van ser conduits als seus respectius domicilis pels benemèrits individuus de la Hospitalitat Diocesana. Els esmentats malalts van passar el viatge molt satisfactoriament, y la major part d'ells porten de la ciutat de Lourdes consoladores millores en els seus estats y esperances ben falagueres per lo que's refereix a la seva salut.

Municipi

L'entrega de les medalles den Maragall ha sigut avençada d'un día.

En lloch del divendres, se celebrarà avuy, dijous, a mitgdia, al despatx del alcalde.

L'acte serà públich.

S'anuncia un concurs pera la construcció d'un pabelló nou y modificació d'un dels vells al Hospital d'infecciosos de càn Tunis, pel preu màxim de pessetes 9.856'56.

Al negociat de Governació donaràn detalls a qui'n vulgui.

La comissió d'Hisenda té en estudi l'ampliació de la peixatería del mercat de la Llibertat.

—Varis industrials del Paralelo han solicitat que l'arbitri mensual sobre projeccions lluminoses s'entengui pera tot l'estiu.

—Uns fut-bolistes de Sant Andreu han demanat que l'Ajuntament, per medi d'un corró à vapor, els arregli un camp.

—S'han rebut varies instancies apoyant la petició d'un troç de Parch pera una Exposició internacional d'importació y exportació.

—Ha sigut enviat al «Boletín Oficial» y a la «Gaceta», l'anunci de la subasta pera construir els llochs de venda del mercat del Hort Nou de Sans.

—El governador ha concedit exempció de subasta pera les obres que s'han de fer al centre de desinfecció del carrer den Llull.

—El governador ha tornat aprovats els plechs de condicions pera la construcció de coberts nous al mercat de Sant Joseph.

—Aviat posaràn una font al Torrent de l'Olla, cantonada al carrer de Bethlem.

—La comissió d'Ensanxe ha comunicat a la de Governació que estàn llestes les obres de la Tinencia del districte VII.

—El colegi de doctors y llicenciats en ciencies y lletres solicita una subvenció de 4.000 pessetes pera una Assamblea.

—La comissió d'Hisenda ha demanat l'expedient del Saturn Parch pera veure en que's fonamenta la paga de 10 cèntims per l'entrada.

L'alcalde comunicà ahir a la comissió d'Hisenda, que estava reunida en sessió ordinaria, les peticions dels venedors del mercat de la Revolució y dels de l'Abacería, de que parlavem aquest día.

Després de llarch debat s'acordà ratificar la confiança de la comissió en el regidor inspector senyor Guanyalons, suprimir els tres llochs de peix de l'Abacería y tractar la setmana entrant, de la foma més ràpida de fer la traslació dels llochs del mercat de la Revolució a l'Abacería.

Desde'l dilluns vinent y durant tot l'estiu, les oficines municipals estaràn tancades a la tarda.

Ha acordat la comissió de Foment:

Encarregar al director interí de jadinns que cuidi del arbrat de la plaça de la Creu.

Designar als senyors Nolla, Carreté y Cacereny pera que estudiin la qüestió dels jonals corresponents als díes de festa, y als senyors Nolla, Carreté y Ruiz Morales pera dictaminar sobre la transacció en el plet García Faria.

Encarregar al senyor Pich que segueixi gestionant lo referent al carrer del Carril.

NOTICIES

DE BARCELONA

Dinámica atmosfèrica

El temps pera avuy a l'Europa central y meridional.

Ans d'ahir plogué a Anglaterra, nort de França, Austria y Italia, en quals regions ahir continuava'l temps plujós.

Falten telegrames fonamentals dedumt de la situació general del continent que avuy continuarà el regisme tempestuós desde Italia y Austria cap a Orient.

El Mediterrani y la seva vessant espanyola quedaràn dintre del sistema tempestuós italià ab nuvolades, però de molt petita importancia per la pluja. A Catalunya tot lo més hi caurà alguna ruixada de caràcter comarcal. En el reste d'Espanya el temps serà clar.

També continuarà el regisme plujós d'Irlanda y Escocia fins al canal de la Manxa.

D. PUIG.

Ahir el dia aparegué ab el cel emboirat, mantenintse en igual estat durant tota la jornada.

La temperatura va ser bondadosa.

Després de pendre part en el Congrés de les Nacionalitats celebrat en la Sorbona, ha tornat de París el nostre estimat amich y company l'eminent arquitecte en Joseph Puig y Cadafalch.

Sía benvingut.

Els alumnes, professors y director del Institut Català de Sorts-Muts y una representació de senyors de la Junta del Patronat de les escoles gratuites del mateix, invitats per la Societat de Sorts-Muts al acte de la benedicció de la bandera de l'esmentada societat, en qual acte serà padrí el comerciant d'aquesta plaça, en Jaume Petit Ros, president honorari de la Societat y vocal d'aquella Junta, efectuaràn una excursió pera concòrrer a tan solemne acte, en el que serà celebrant de la missa de campanya mossèn Jaume Batlle, professor del mateix institut.

Dit acte's celebrarà'l dia de Sant Pere, a les onze del matí.

— Excursió a Mallorca. Revetlla de Sant Pere. Vegis Espectacles. Avuy, darrer dia d'inscripció.

Cap a mitja nit, se va rebre a Cà la ciutat y als quarterets de bombers noticia per telefon de que's calava foch al teatre Soriano, hont s'hi donen actualment funcions cinematogràfiques.

Hi acudiren l'automòvil central y el del quarteret de Santa Agna y's trobaren ab que'l cine seguía tranquilament funcionant, sense haverhi foch ni allí ni enlloch.

L'alarma provenía d'unes piules que quatre bromistes havíen engegat dintre'l local, contravenint les ordres governatives.

Dels quatre en varen ser detinguts y posats a disposició del governador civil els tres següents: Emili Anglada, de 21 anys, habitant al carrer Nou de Sant Francesch, 19, 1.er; Guiu Regateyre, de 23 anys, habitant Viladomat, 12, 2.on, y Enrich Recasens, de 26 anys, habitant Blasco de Garay, 9, 3.er. L'altre va fugir.

La suscripció oberta per una comissió de vehins dels carrers de la Princesa y del Comers, y continuada per la Cambra de Comers y Navegació, pera premiar la conducta dels obrers Joan Ferré y Joaquim Dueñas, que sortiren en defensa del cobrador de la casa J. Pamias, al ser atracat el día 15 del actual, puja actualment a 3,892'50 pessetes.

Avuy, dijous, a dos quarts de dèu de la nit, tindrà lloch la visita al Observatori Fabra, organisada per la Societat de Geografía Comercial, ab assistencia dels senyors socis y les seves families, en la que don Joseph Comas y Solà donarà una conferencia.

En contestació al telegrama que al constituirse dirigí a S. S. el Papa el Comitè Directiu de la «Federació Obrera Social», s'ha rebut el següent despatx:

«Sa Santetat agraeix molt president, secretari y Unions professionals obreres catòliques, constituides en Federació, baix autoritat Prelat, filial adhesió à sa sagrada persona, enviantlos ab paternal afecte benedicció apostòlica.—Cardenal, Merry del Val».

—Proveidora de Trasatlàntichs. Jonch esmaltat. Fàbrica: P. de Gracia, 115.

La Societat de Dependents del Ram de pompes fúnebres celebrarà reunió general ordinaria, avuy, dijous, a les nou de la nit, en son domicili social, passatge d'Escudellers, 3, baixos, pera tractar assumptes d'interès pera la classe.

— Lo més selecte en NEVERES. Ferrer y Patau, plaça Reyal, 3.

A la secretaría de Cambra del Palau Episcopal s'ha publicat un edicte convocant oposicions a un benefici de tenor de la Catedral d'Oriola, acabant el plaç pera presentar documents el día 21 de juliol.

—Neurastenia, anemia, debilitat general, ab curació ab el Miogenol. Demànis farmacies.

— Hi hà que repetir constantment, pera que tot el mon se n'enteri, que la «Piperazina Dr. Grau» es el més segur dels remeys contra l'artritisme, reuma, gota, ciàtica, arenilles, còlichs nefrítichs, neuralgies, mal de pedra, etc.

Un vehí del carrer den Pujades denuncià que havíen entrat lladres al seu pis sense espanyar la porta y s'havíen emportat 500 pessetes en plata y una llibreta de la Caixa d'Estalvis.

— Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura neurastenia. B. Doménech. Rda. S. Pau, 71.

El carreter Joan Recasens, de 25 anys, habitant Rosselló, 540, primer, passant per uns camps propers a la Verneda (S. M.) va ser atropellat pel seu carro, y una roda li passà pel ventre y li produí forta commoció visceral.

Era'l primer día que treballava per l'amo del carro.

— No compreu Lavabos, Banys, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacoma G, Passeig de Sant Joan, número 44, Preus ventatjosos.

Passant a la matinada un tranvía pel passeig de Gracia, davant del carrer de Aragó, va fer esclatar un petart de regular tamany posat per algun estúpit sobre'l riell.

Apart de l'alarma, no produí cap més mal.

— AVUY ACABEN els díes de gracia dels Magatzems «EL BARATO». Entre'ls varis articles que venen a preus disbaratats, hi hà les Angelines O. O. O. Toirà a 12 ptes. pessa de 20 metres y uns preciosos devantals a 25 cèntims.

—Vernet-les-Bains: Vall solcada de rierols.

Els mossos d'Esquadra de Cornellà comuniquen que a Sant Boy se declarà un incendi a un paller, propietat de Joseph Carbonell, comunicantse a altres dos, y cremantse uns mil quintàs de palla.

Els de Sant Pere de Ribas han denunciat a un pastor per invadir propietats agenes.

— TORELLÓ: *Per retirarse del negoci se ven sastrería y botiga de novelats* **del ram de camisería, corbatería y gorres; casa antiga y acreditada, situada al C. del Pont, 26.**

La «Biblioteca Universal Ilustrada», que ab tant èxit publica la casa editorial d'aquesta ciutat Montaner y Simón, ha repartit als seus suscriptors el quadern segón dels corresponents a la serie de 1912. Se titula «Las creaciones de Shakespeare», y es una obra per tot extrem interessant, original de la celebrada escriptora anglesa María Macleod, y correctíssimament traduida al castellà per Enrich Massaguer, en la qual estàn narrades en la forma amena de novela, les principals produccions del immortal dramaturg. En aquesta manera de presentar al públich les tragedies y comedies shakespearianes res han perdut sos originals; en l'adaptació novelesca se conserven tota la poesía, tota la grandesa, totes les passions, totes les belleses de la creació dramàtica, fenties, per dirho aixís, més assimilables als lectors.

D'aquest llibre se n'han fet varies edicions en anglès y traduccions en la major part d'idiomes extrangers.

Avaloren «Las creaciones de Shakespeare» copioses ilustracions degudes al llapis den Gordon Browne, el qual representen ab gran propietat y exactitut de detalls les escenes que's relaten en el text.

SANT ANDREU DE PALOMAR.—El día de Sant Joan, en el local de l'associació Avenç Nacionalista Republicà s'hi inagurà una biblioteca pública formada per uns 3.000 volums, regalats per particulars a instancies de don Pere Cominas.

A l'acte de la inauguració don Ignasi Iglesias va fer un discurs fent ofrena de la biblioteca al públich. Se pronunciaren altres discursos alusius al objecte de la festa. Se proposà que se li dongui el nom de «Sala Maragall».

Després s'obsequià ab un lunch als invitats, y una cobla refilà sardanes que foren puntejades alegrement pel jovent que en gran nombre va concòrrer al acte.

DE FORA

— Els vehins dels pobles per hont passa'l ferrocarril de Sant Joan de les Abadeses se queixen de que la Empresa mudi l'horari del tren-correu del matí, sense avisar al públich, y sembla que tampoch a l'administració de correus, ja que ans d'ahir se quedaren sense rebre, al matí, cap mena de correspondencia.

Se queixen perque cada estiu passa lo mateix, y res més que ab un xich de cuidado podría evitarse'l motiu.

—Diumenge a Girona hi van fer míting els ferroviaris: dos oradors de Barcelona y un de Girona. Els tres defensaren la unió de la classe y rebutjaren la vaga, a la qual sols s'ha d'apelar com a darrer medi.

—A la iglesia parroquial de la vila de Tossa s'hi uní en matrimoni el jove enginyer don Joaquim Esteve-Llach y Martí ab la gentil senyoreta Eularia Estors y Montaner.

Foren padrins del nuvi don Joseph Costas y don Joan Esteve-Llach Barret, y de la nuvia don Antoni Torrients y Montner y don Joseph Almeda.

Acabada la cerimonia, els nuvis y invitats foren obsequiats ab un esplèndit dinar a casa de la nuvia.

La nova parella ha anat a fer una excursió per Espanya.

Que Déu els ompli de felicitats.

—El día de Sant Pere, els feligresos y amichs de mossèn Gayetà Juanico, rector de Sant Andreu de la Barca, li dedicaràn un homenatge ab motiu del cinquantenari de sa primera missa.

Hi assistirà'l senyor Bisbe Dr. Laguarda. Seràn padrins l'alcalde don Nicolau Costa y el diputat provincial don Antoni Jansana y sa esposa.

El temple estarà artísticament adornat. Se celebrarà ofici solemnial. Predicarà'l P. Recolons, S. J., y's cantarà'l TeDeum.

Hi haurà varies festes de caràcter popular ab la cooperació del chor, capella de música y banda. S'hi alçarà un arch de triomf. S'aviarà un castell de fochs artificials. Sessió literaria al Colegi del Carme de les Religioses Felipones.

—L'alcalde de Corbera (Llobregat baix) ha publicat un bando recordant al poble les disposicions de la lley del descans dominical, y que serà inexorable en ferla cumplir. Els infractors seràn castigats ab l'imposició d'una multa de 25 pessetes si's tracta de casos individuals, o de 25 a 250 pessetes quan excedeixi de dèu el número d'obrers que hagin treballat per compte d'un patró.

Estomacal Americano, miraculós pera mals greus de **Estómach**

L'Observatori de Montserrat

La Junta directiva de la Societat Astronòmica de Barcelona, en sa darrera sessió va nomenar «corresponent» l'Observatori de Montserrat an el qual ja estava unida.

El reverendíssim P. Abat nomenà encarregat de dit Observatori al distingit fill de nostra terra P. Hermenegilde Casas que, ab les facultats rebudes y ab els valiosos aparells donats pel senyor Patxot, ilustriat astrònom y meteorólech, dels principals instruments que tenía en son observatori de primer ordre a Sant Feliu de Guíxols, contribuirà, sens dubte, com deya en sos articles el doctor Bassols, al creixent estudi, a la incinació al estudi de l'astronomía y a la física del globo, admirant la divinitat de dita ciencia.

Diputació

Cap a Madrid

El diputat a Corts per Manresa, senyor Vila, ha estat aquest matí a la Diputació, saludant al senyor Prat de la Riba y manifestantli que avuy surt cap a Madrid, pera assistir a les sessions en que's debati l'assumpte de les Mancomunitats.

El diputat a Corts per Vilademuls, senyor Cusi, ha escrit al senyor Prat, dientli que a pesar de tenir al seu pare malalt, per poch que la salut d'aquest li permeti, sortirà demà pera anar al Congrés a apoyar les aspiracions de les Diputacions, que son les seves.

— Ahir va visitar al senyor Prat de la Riba, el senyor Puig y Cadafalch, que ahir va arribar de París.

Els infants a Montserrat

El nombre d'inscrits es ja considerable. Es d'esperar un èxit grandiós.

Per les cantonades s'han fixat uns bonichs cartells, obra del senyor Vilas, anunciant la romería, que criden fortament l'atenció.

L'hora oficial de sortida serà a les 4'30, en tren extraordinari; també podrà sortirse a les 6'25, o a les 7'15. La tornada es voluntari ferla el mateix dia, o en el següent.

A la casa de la senyora viuda Oller s'acaba la confecció de la senyera, que presidirà la romería; serà una nota ben característica.

Els noys que no vagin acompanyats per persones de la seva familia o professors podràn agregarse als colegis que hi concorrin.

L'inscripció, a més d'altres llochs, pot ferse en els punts següents:

Reverent P. Mensa, S. J., Lauria 13.
Tipografía Catòlica, Pi, 5.
«La Hormiga de Oro», plaça de Santa Agna, 26.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Rof y Fills

Barcelona 26 juny

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'40.

4 per 100 Interior comptat	85'25
4 per 100 » fi próxim	85'45
Amortisable 5 per 100	101'25
Banch d'Espanya	450'
Societat general Sucrera.—Obligacions	
» » » Acc. preferides	42'25
» » » Acc. ordinaries	
Franchs	105'85
Lliures	26'69
Banch Espanyol Rio Plata	471'

Darrera hora

Telegrama de les 4'55.

4 per 100 Interior fi mes	85'20
4 per 100 » fi próxim	85'42

Borsa de Paris

Telegrama de les 3'10

4 per 100 Interior Espanyol	80'30
4 per 100 Exterior	95'
Accions Ferro-carril Nort d'Espanya	472'
Accions Ferro-carril d'Alacant	459'50
Accions Ferro-carrils Andalusos	298'
Renda Russa 5 per 100	104'60
» » 4 1/2 per 100	102'40
Brasil 4 per 100	85'60
Banch Espanyol Rio Plata	449'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	·	·	85'10 d
4 % Interior fi próxim	85'40	85'42	85'42 p
F.-C. N. Espanya fi mes	100'05	100'20	100'20 d
Ac. F.-C. Alacant fi mes	97'35	97'45	97'45 d
Ac. F.-C. Orense fi de mes	·	·	26'25 p
Ferrocarrils Andalusos	·	·	62'80 p

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions Ferro-carril Atchison	109'62
» » Baltimore	110'75
» » Chesapeake	81'50
» » Union Pacific	173'25
» » Misouri Kanssas	28'37
» Trust del Acer	71'12

Borsa de Londres

Londres, 26.

Consolidat anglès 2½ per 100	76'62
Uruguay 3½ per 100	77'50
Renda japonesa 4 per 100	86'
Renda russa 5 per 100	104'62
Venesuela 3 per 100	61'
Colombia 3 per 100	50'25
Sant Salvador 5 per 100	98'75
Nicaragua	86'50

INDISPENSABLE A LOS VIAJEROS

MARCA DE FABRICA DEPOSITADA

Los Salicilatos de Vivas Pérez

Curan pronto y bien toda clase de indisposiciones del TUBO DIGESTIVO, VÓMITOS, DIARREAS, CÓLERA, TIFUS, DISENTERIA, etc.

ADOPTADOS DE R. O. POR EL MINISTERIO DE MARINA Y POR EL de Guerra, y recomendados por la Real Academia de Medicina.

Son falsas todas las cajas que no lleven en el prospecto inscripción transparente con los nombres del medicamento y del autor.

Les sessions d'ahir

El Borsí tancà ahir al matí: Interior, 85'17 p., Norts 100'15 ops., Alacants 97'45 d., Andalusos 63'40 p., y Orenses 26 diner.

De la tanca de dimars a les cinch an aquesta no's varía d'Interior y's pert 0'05 de Norts y Alacants, 0'50 d'Andalusos y 0'30 d'Orenses.

= Al reunirse a Madrid ahir mitgdía'ls corredors al Banch no fan cap operació. Faciliten 85'25, cambi nominal.

De Borsa, després no se'ns envía cap cambi.

Aquí obre l'Interior a 85'20, se cau a 85'15, se fa 17, se torna a 85'15 y s'hi tanca ab diner.

París envía: Exterior 95, Norts 473, 472 ½, 471 y 472, Alacants 462, 460 y 459, Andalusos 299 y 298, y Plates 448 y 447.

Aquí s'obre de Norts a 100'10, se fa 15, se cau a 99'95 y s'hi tanca ab diner.

D'Alacants s'obre a 97'45, se fa 50, se cau a 97'30 y se tanca a 97'40 paper.

Obren els Andalusos a 63'20, se cau a 62'90 y se tanca a 62'90.

Les Orenses obren a 25'90, fan 25'85, pujen a 26'20 y tanquen a 26.

Dobles d'Interior: 0'28.

Se cotisen de tanca: Plates a 94'85 y Catalanes a 12'62.

Municipis, comptat, 96'50.

Reforma: 96'75. Diputació: 102.

De les demés obligacions s'opera: Prioritat Nort 83'50; Almanses 97'37 a 97'50; Nort Osca 96'12; Frances 58'12 a 58; Arizas 106'12 a 106; Alacants B. 102'06, cantitats petites 102; Alacants D. 95'25; Roda a Reus 55'75; adherides 78'75 a 78'62; Orenses 49'25; Càceres a Portugal del 5, 105'50; Electricitat del 5, 102'25; Trasatlàntiques 94; Urgells 81'62; Port 1905, 105'75; 1910 a 912, 106'75, y Valenciana d'Electricitat 100'75.

Accions, comptat, General de Telèfons, sense interès fixe, 140, y Ordinaries Peninsular Telèfons 70.

Franchs 5'95. Lliures 26'74.

Madrid va enviant: Franchs 5'85. Plates 475 per 477, pròxim. Interior 85'20 per 85'45, pròxim, y 85'22 per 85'47.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 85'10 d., pròxim 85'42 p.; Norts 100'20 d., Alacants 97'45 d., Andalusos 62'80 p. y Orenses 26'25 paper.

De la tanca del matí a n'aquesta se pert 0'07 d'Interior y 0'60 d'Andalusos y se millora 0'05 de Norts y 0'25 d'Orenses.

Coneixem de Madrid: Franch 5'85, Lliures 26'69, Plates 475 per 477 pròxim y darrer de Renda 85'20 per 85'42.

París tanca: Exterior 95, Norts 472, Alacants 459, Andalusos 298 y Plates 448.

Es igual que dimars d'Exterior, 3 fr. menys de Norts y Alacants, 6 d'Andalusos y 2 de Plates.

La paritat ab franchs a 5'85 demostra que estem 0'28 sobre cambi de Norts y Alacants y 0'28 sota d'Andalusos. Les Plates surten a 94'84. Han tancat a Borsa a 94'85.

Tanquen a París les Rendes: 0'30 menys la Francesa, 92'77; com ans d'ahir la Russa del 906, 104'60; 0'10 més la 89'85; com el dimars la Servia, 89'65; del 909, 102'40; 0'05 menys la Turca, y 0'05 més la del Brasil, 85'60.

Milloren les Mines: 22 franchs Rio Tinto, 2.050; 2 de Beërs, 496, y Randmines y Gold-fields, 167 y 105, respectivament.

Nacional Mexicà 163, 6 franchs més. Com ans d'ahir Espanyol de Cuba, 457.

= La doble d'Interior a les cinch paga 0'30. Hi havía una mica de curiositat per la d'avuy, que no's creya tingui rès de barata. Als corros de Carrils, ahont se va fer alguna cosa pròxim, hi havía moments que's diferenciaven les operacions vora mitx enter.

Rebley

D'espectacles

TIVOLI. — Avuy, dijous, tindrà lloch en aquest favorescut colisseu el benefici del popular actor Miquel Pedrola, que tantes simpatíes s'ha conquerit del públich de Barcelona.

Li augurem an aquest simpàtich actor un plè a vessar.

NOVETATS. — Pera avuy, dijous, està anunciat el benefici de l'aplaudidíssima primera actriu donya María Guerrero, y es tan gran el nombre de sos admiradors, que bé pot assegurarse que la nit d'avuy serà la més esplèndida de la temporada pel nombre y qualitat dels que assistiràn a testimoniarli la seva admiració y a prodigarli els seus més entusiastes aplaudiments.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 26, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'15, baix la presidencia del comte de Romanones.

En el banch blau, els senyors Canalejas, Arias Miranda, Barroso y Alba.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Prechs y preguntes.—El senyor LLANOS TORRIGLIA formula una pregunta relacionada ab alguns extrems de la lley hipotecaria.

El senyor CABALLE diu que pera demostrar la injusticia de certes acusacions que se li fan en un article de «La Epoca» sobre l'abastament de aigües de Reus, necessita que vingui l'expedient y s'accepti un ampli debat que ell plantejarà.

El senyor BARROSO contesta que per lo que ell coneix d'aquest expedient rès hi hà que perjudiqui la honorabilitat del senyor Caballé y de la majoría republicana de l'Ajuntament de Reus.

Encara que no ho creu necessari, accepta el debat per si'l senyor Caballé ho creu convenient.

El senyor CABALLE fà una breu rectificació pera agrair les manifestacions del ministre.

El senyor CANALS, encara que'l Govern no accepta de moment la interpelació, s'ocupa extensament del assumpte.

Diu que sense cap concurs, l'Ajuntament de Reus, que es republicà, acceptà una proposició, adquirint pera l'abastiment de la ciutat unes aigües propietat del senyor Caballé, que estàn a tres kilòmetres de la població, en el terme municipal de Tarragona.

Adverteix que contra aquesta proposició estàn tots els elements de Reus que no son republicans, perque s'estima lesiva pera'ls interessos de la ciutat.

El senyor NOUGUES intervé dient que té a molt honor defensar la gestió del Ajuntament de Reus, que no es sols republicà, sinó que en ell figuren també elements dinàstichs y carlins y tots s'adhiriren al acort de la majoría.

Manifesta que abans hi havía un monopoli per 80 anys conegut per monopoli Sauradó, y ara'l senyor Caballé s'ha ofert per 50 anys y sense exigir com en Sauradó 300.000 pessetes y el dret a servirse de les dúes terceres parts de l'aigua que's portarà.

Explica la forma en que'l senyor Caballé presentà la proposició y el cambi que hi hagué en virtut del qual els que abans eren correligionaris y amichs del senyor Caballé devingueren enemichs y detractors.

Adverteix que al senyor Caballé he li digué que no trobaría obstacles si donava 36.000 duros comprant el projecte d'un altre senyor. Se li digué que aixís pararía la campanya del periòdich «Foment», de Reus, y fins desapareixería l'informe que parlava d'aigües enverenades pera alucinar al públich, perque ho havía fet un germà del que feya tal proposició al senyor Caballé.

Aquesta es la moralitat d'aquells als qui defensa el senyor Canals. (Aquest fa signes despectius).

El senyor SORIANO.—¿Es de S. S. l'article? (Escàndol).

Madrid, 26, 5'15 tarda.

El senyor NOUGUES segueix dient que l'Ajuntament de Reus ha procedir ab tota escrupulositat en totes les reunions en que s'ha tractat de les aigües y ha invitat als representants de varies entitats y als regidors que varen cessar el primer de janer de 1912.

Se refereix a lo ocorregut a la empresa Hidrofònica y diu que solament hi hà dos recursos: el d'aquesta y el de un particular, però les demés entitats no han formulat la menor reclamació.

Elogía al senyor Caballé per la proposició que va fer a l'Ajuntament de Reus, de que quedaría anulat el contracte si les aigües no reunien les condicions necessaries de potabilitat. Per això varen votar en pro de la proposició l'alcalde y el representant de la minoría carlista y les bases varen ser aprovades per unanimitat.

Manifesta que ells no volen exercir la menor presió sobre'l Govern pera que resolgui l'expedient en determinat sentit.

Defensa la honorabilitat del senyor Caballé, que may fou discutida fins que la odiositat de uns ex-correligionaris seus varen formar un tribunal de honor que no ha pogut arribar a formular el seu fallo.

El senyor CABALLE fà us de la paraula pera explicar la proposició que va presentar a l'Ajuntament de Reus y els tràmits que ha tingut.

El senyor CANALS diu que no vol discutir la honorabilitat personal del senyor Caballé, però afirma que's tracta de un cas de mala administració municipal.

Manifesta que protestant del acort de l'Ajuntament varen suscriure un document els presidents de varies entitats importants de Reus, com la Cambra de Comerç, la Econòmica de Amichs del País y altres anàlegues.

Creu que's tracta de un monopoli regentat per un particular.

Examina algunes bases del contracte y diu que'l consignar la possibilitat de una rescisió en el càs de que algún día les aigües no fossin potables, es, al seu judici, un indici de impotabilitat.

El senyor NOUGUES rectifica y després de insistir en arguments anteriors, diu que'l senyor Caballé comença per donar a l'Ajuntament 200 plomes d'aigüa gratuitament.

Diu que no's tractava de un negoci de Indies quan el senyor Caballé ha ofert la participació que vulguin als elements de diner de Reus, però no ab accions lliberades, sinó pagantles. Tal volta, si hagués donat accions lliberades no hauría trobat la menor oposició.

El senyor CANALS.—Això, ¿no ho dirà S. S. per mí?

El senyor SORIANO.—¿Còm ho ha de dir per S. S.?

El senyor NOUGUES.—Naturalment que no. Ho dich per altres elements.

Segueix dient que l'estany de Riudecanyes serà pera l'Estat un negoci fabulós.

Refereix que al senyor Sauradó, sense protesta de ningú, se li otorgava un monopoli per 80 anys y sense les condicions ventatjoses ofertes pel senyor Caballé.

Recorda al senyor Canals que quan era diputat per Valls sublevava als pobles pera que no portessin aigua a Reus.

El senyor MIRO hi intervé, pera contestar a lo que ha dit el senyor Canals de que'l cas de Reus es més alarmant

ESTOMACAL

Con el Elixir Saiz de Carlos se curan las enfermedades del estómago é intestinos, aunque tengan 30 años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. Cura las acedías, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, flatulencia, cólicos,

DIARREAS

disenteria, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastro-intestinal. Los niños padecen con frecuencia diarreas más ó menos graves que se curan, incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir á la vida á enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los medicos.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID

Se remite folleto á quien lo pida.

que'l de les aigües de Barcelona.

Donchs bé; sabut es que lo de les aigües de Barcelona suposa un dispendi de 200 milions de pessetes pera l'Estat.

Crida l'atenció del Govern, en vigilies de resoldres aquest assumpte, perque sembla que's va a fer la concessió a més d'una empresa pera arreglar la qüestió. Vindrà una substitució y en lloch de la persona que era concessionaria, que era un processat per estafa, anirà la concessió a poder d'una persona que ha exercit un càrrech de elecció popular a Barcelona y que es ò protegida per un diputat de gran posició, de la esquerra republicana però que no obstant exerceix gran influencia en el Govern, y a una altra persona protegida per un personatge conservador. Per lo tant, ja no's podrà parlar d'aigües republicanes.

El senyor CANALS fa una interrupció que no se sent desde la tribuna, però que produeix grans protestes entre'ls republicans.

El senyor AZCARATE:—Això ho pot dir S. S. en el seu periòdich, però aquí nò. Ningu, absolutament ningú, dubta de la caballerositat del senyor Caballé. Nosaltres ens hem reunit, ab l'alcalde de Reus, de R. O. y conservador; hem estudiat l'expedient y no hi hem vist rès irregular.

El senyor NICOLAU:—Aquests assumptes haurien de ser objecte exclusiu de debat en les corporacions municipals, y no portarlos aquí y menys quan està per acabar l'expedient.

Lamenta que's parli d'ensibornaments, de diner y altres coses que sols estant comprovadíssimes se poden dir.

El senyor LERROUX, que acaba de entrar, diu que no té dret a exigir al senyor Miró que repeteixi les seves paraules, però desitjaría conèixeles. Mentrestant, sotmet la seva conducta al judici de la Cambra.

El senyor MIRO repeteix lo que ha dit abans.

El senyor LERROUX diu que, en efecte, un íntim amich seu, amo de la casa que ell habita a Barcelona, es autor de una proposició de abastament d'aigües a Barcelona. Lo que no sab es ab qui està associat.

Com que la comissió d'aigües ha de fallar, y segurament ho farà ab tota honradesa, cal esperar el fallo.

El senyor MIRO.—Per això precisament, y com sigui que en la comissió hi hà un comisari regi, jo demano al Govern que abans de que's fassi públich l'acort adoptat, s'obri una informació pública, en la que deposin tots els que estàn interessats, en benefici de Barcelona.

El senyor LERROUX.—M'adhereixo ab tota vehemencia al prech del senyor Miró.

El ministre de la GOVERNACIO pronuncia breus paraules que no se senten desde la tribuna.

El senyor ALVARADO hi intervé donant algunes explicacions sobre la tasca de la comissió d'aigües.

Madrid, 26, 9'15 nit.

El senyor ALVARADO diu que tots els acorts que s'han prés per la comissió d'aigües, en la que hi figuren representants de tres partits polítichs, no han sigut per unanimitat.

El senyor MIRO insisteix en demanar la informació pública y diu que quan acudeixin a deposar els representants de les entitats de Barcelona se veurà que no existeix aqueixa unanimitat.

Celebra que, com ha dit el senyor Alvarado, el dictamen se conegui aviat.

Manifesta que no desconfia de la honorabilitat de la comissió ni de la de son president.

Se dóna per terminat aquest incident.

Els senyor LOPEZ MONIS y ORDOÑEZ formulen prechs d'interés local.

Ordre del dia.—Se posa a debat el dictamen de la comissió novament redactat sobre el projecte de lley pera construccions a Bilbao d'un grupu de quarters.

El senyor PEDREGAL diu que ab aquest projecte ha ocorregut quelcom graciosíssim.

Se nomenà una comissió dictaminadora y aquesta, sense dictaminar, envià el projecte a la de presupostos y aquesta informà en contra.

Allavors tornà el projecte a la comissió especial y se formulà el dictamen que ara se posa a debat.

Estima que s'ha comés una desconsideració ab la comissió de presupostos y que l'assumpte tal com ara se presenta se troba en condicions de anormalitat pera discutirse.

En vista d'aquestes manifestacions se suspén la discusió.

Se posa a debat el presupost del ministeri de la Guerra.

El senyor PEDREGAL apoya el seu vot particular.

El ministre d'HISENDA llegeix dos projectes de lley concedint un crèdit extraordinari de 200,000 pessetes al presupost de Governació y altre de cinch milions al de Foment pera obres hidràuliques.

El senyor SUAREZ INCLAN (don Pius) contesta al senyor Pedregal y rectifiquen abdós.

Se rebutja el vot particular per 105 vots contra 9 y se suspén aquest debat.

Continúa la discusió del projecte de reforma administrativa de Canarias.

S'aprova l'article primer després de rebutjarse una esmena del senyor SOL Y ORTEGA.

El senyor POGGIO retira una esmena al article segón.

S'aprova aquest article y els dos següents després d'algunes observacions dels senyors MATOS y SOL Y ORTEGA.

Se llegeix una esmena del senyor Azcàrate al article quant respecte a la constitució y funcionament dels capítols insulars.

El PRESIDENT de la comissió s'anticipa a manifestar que estant conforme ab l'esperit de la esmena accepta una bona part d'ella.

El senyor AZCARATE apoya la esmena.

El senyor MAURA hi intervé y diu que quan el Govern anuncià que portaría una fórmula suposava que vindria en ella l'esperit del Govern en consonancia ab la conveniencia nacional; però veig—afegeix—que això va a ser un banch de coral dels que's crien en el fons dels mars.

¡Estàn ben posats els canaris y lamentable la sort dels que neixin allí en lo successiu en mitg de tants organismes y tant embolich!

A mi'm sembla malíssim el dictamen, però jo no soch oriental ni occidental y tinch que dir la veritat. Crech que davant d'això els diputats deuen despendres dels apassionaments locals.

¿Què signifiquen els capítols insulars? Se tracta de crear una insitució de extraordinaria importancia y no's pot, ab la simple lectura d'una fórmula, com ho ha fet el president de la comissió, ferse càrrech de lo que's preté. Aquests capítols, ¿van a ser una derivació de la Diputació provincial pera resoldre els conflictes creant associacions en cada illa? ¿Se van a nodrir ab la substancia dels municipis? ¿Què van a ser en definitiva aquests organismes?

Aquí hi hà una esmena del senyor Azcàrate y una fórmula de la comissió. Jo les trobo com els dos polos de la terra y no obstant el president de la comissió diu que tots estàn d'acort. No ho entench; però en fi, el Govern es el que ha de resoldre com factor únich y insustituible.

El senyor CANALEJAS se lamenta del tò despectiu que ha adoptat el senyor Maura y diu que ell feu un requeriment al partit conservador, car tractantse de una obra llegislativa d'interés nacional precís es que hi hagin certes y indispensables colaboracions.

No li sembla que sigui lo més natural venir al debat, donar una ullada y de bones a primeres fer manifestacions com les que acaba de formular el senyor Maura.

Afegeix que si es necessari se suspendrà el debat pera que'ls elements que fins ara han permanescut allunyats d'ell estudíin detingdaument els antecedents y actúin ab tots els elements de judici precisos.

El senyor MAURA rectifica y diu que ha estat molt lluny del seu ànim l'empleu de tons despectius y per això prega al senyor Canalejas que rebutji aquesta idea.

Manifesta que ell ha vingut an aquest debat únicament pera respondre al requeriment que va fer ahir el senyor Canalejas als quefes de les minories; però no accepta la responsabilitat de la suspensió d'aquest debat, perque no la solicita.

Madrid, 26, 10'30 nit.

El senyor MAURA afegeix que ell no tenía ofici en aquest debat y segueix no tenintne.

Manifesta que ell no ha vist clar lo que's refereix als capítols insulars, car no està ben especificat en el dictamen quina ha de ser la sustancia de que's nodreixin, però reconeix que es d'urgent necessitat resoldre aquest plet de Canarias.

Per consegüent, insisteix en que'l Govern es l'únich y insustituible element pera resoldre.

El senyor CANALEJAS també rectifica, manifestant que ell va fer ahir el requiriment als quefes de les minories, perque en les obres llegislatives no pot permanèixer isolat el Govern.

No troba gaire justos els temors que exposa'l senyor Maura respecte a la trista sòrt que correspondrà als que naixin a Canarias en mitg de tanta institució burocràtica.

Dels capítols insulars s'ha dit y s'ha escrit molt y s'ha determinat bé perque tenen funcions propies com nodrits dels Ajuntaments, y exercint funcions de tals y de Diputacions per sa personalitat jurídica y geogràfica.

Li diu al senyor Maura que no havent acudit al debat fins ara y no acceptant la responsabilitat de sa suspensió, ¿quina es l'actitut que adopta en el debat?

¿Es que's va a limitar al paper de senzill espectador? Donchs tingui present que en les tasques llegislatives no sols se contrau responsabilitat per la colaboració, sinó que's contrau també per abstenció.

Jo—diu—quan arribi l'hora de les responsabilitats, acceptaré les que'm corresponguin per les resolucions que adopti, y si aqueixa hora no arriba perque l'acert corona'ls meus esforços, no's cregui que ho estimaré com a una gloria propia.

He procurat recullir el sentir dominant en les Illes Canarias y no crech que sigui tan trist el porvenir d'elles com creu el senyor Maura.

Seguirem, donchs, aquest debat ja que la suspensió no la vol el senyor Maura. Si'ls demés elements deliberants me capaciten pera això, no'l suspendrem.

El senyor FELIU, com a quefe de la minoría carlina, diu, com el senyor Maura: que ha vingut al debat requerit pel quefe del Govern y confía en que aquest ha de fer tot lo possible pera acertar en ses resolucions.

Ofereix seguir ab atenció el curs del debat.

El senyor CANALEJAS agraeix dites manifestacions.

El senyor AZCARATE diu que no s'explica ni'ls temors ni la enemistat del senyor Maura als Capítuls insulars.

Creu que aquests organismes son beneficiosos perque lliuraràn a la Diputació provincial de moltes càrregues, tota vegada que no tindràn de pensar en els camins y altres serveys de la Gran Canaria y altres illes.

El senyor MAURA replica que ell no es enemich dels Capítuls insulars, però en la fórmula que la comissió presenta, van a resultar organismes burocràtichs y sembla endevinar que van encaminats a satisfer aspiracions individuals d'elements que integren la lluita d'aquest plet.

Diu que no's resoldrà gran cosa, fent les coses així, perque la situació que darà com queden les platjes després de la galerna: ab les quadernes dels barcos naufragats escampades per ella.

Cal advertir la forma en que quedarà la Diputació provincial, perque, després d'haverla deixat sense l'aussili de les illes se la vol tenir en sa forma primitiva.

Admesa, en part, l'esmena del senyor Azcárate, s'aprova l'article quint en la forma proposada per la comissió.

El senyor MATOS se lamenta de lo ocorregut perque considera que'l dictamen queda en forma inacceptable pera els seus paisans.

Combat els capítols insulars y adverteix que les esmenes del senyor Azcárate seràn preceptives en el plaç de quatre mesos a comptar desde la promulgació de la lley.

Referintse al article sisè diu que's fa desapareixer la part que concedeix una comissió provincial a Las Palmas, y diu que si's suprimeix aquesta comissió ell dimitirà l'acta de diputat, perque no respondría a la confiansa que en ell han dipositat els seus paisans si passés per això.

El senyor SOL Y ORTEGA diu que ja's va convenir en que a cambi de no crearse comissió provincial a Las Palmas els de Tenerife renunciaven a la Audiencia territorial.

(Se perllonga la sessió per menys de dues hores.)

El senyor MATOS proposa que si en el plaç de sis mesos no's creen els capítols se crei a Las Palmas la comissió provincial.

Sobre aquest punt se promou un debat en el que hi intervenen els senyors CANALEJAS, SOL Y ORTEGA, DOMINGUEZ ALFONSO y MATOS.

No's posen d'acort y per fi, a proposta del senyor CANALEJAS, se convé en aprovar ara els articles del dictamen tal com venen proposats per la comissió y deixar pera tractar demà en una disposició adicional de la lley lo de la comissió provincial de Las Palmas.

En sa consequencia s'aprova l'article sisè.

Al article setè s'accepten unes esmenes y se'n rebutjen altres, aprovantse l'article.

Al vuitè també s'accepten y rebutjen esmenes.

El senyor ESPADA hi intervé y diu que ab la discusió d'aquest dictamen s'està fent un presupost molt crescut pera les Illes Canarias, creant una serie d'organismes de totes classes, que aumentaràn considerablement els gastos.

Demana que no s'admetin esmenes que impliquin majors gastos y que's porti aquest dictamen a la comissió de presupostos.

El senyor CANALEJAS diu que'ls crèdits que siguin precisos pera implantar la reforma'ls examinarà y votarà'l Parlament.

Creu que, en efecte, han vingut massa organismes, però això ha sigut inevitable pel terreny de tranzigencia ab que ell ha tingut de colocarse.

El senyor AZCARATE fa algunes observacions reglamentaries y el senyor ESPADA rectifica breument.

Queda aprovat l'article 8.

Ab lleuger debat s'aproven els restants articles del dictamen, excepte la última disposició tranzitoria, que queda pera demà.

Y s'aixeca la sessió a les 10'15.

Senat

Madrid, 26, 9'15 nit.

S'obre la sessió a les 3'40, ab 15 senadors en els escons.

En el banch blau els ministres de la Guerra, Hisenda, Foment, Marina y Estat, aquest d'uniforme.

S'aprova l'acta.

El senyor GARCIA PRIETO llegeix el projecte de conveni sobre l'arreglo pacífich de La Haya.

Prechs y preguntes.—El senyor RODRIGAÑEZ anuncia una interpelació al ministre d'Hisenda.

El senyor NAVARRO REVERTER l'accepta a l'acte.

El PRESIDENT diu que tenen demanada la paraula varis senadors pera formular prechs y preguntes y entén que abans deuen ferho ells.

El senyor RODRIGAÑEZ hi accedeix.

El senyor MORAL demana que's subsani un error de l'ordre del dia.

El PRESIDENT diu que no es un error sinó una mala interpretació.

Rectifiquen abdós.

El senyor BALLESTER demana al ministre d'Instrucció pública uns documents.

El senyor PRAST formula un prech al ministre d'Hisenda sobre l'impost de utilitats y reprodueix lo que ahir digué respecte al presupost solicitat a les Cambres de Comerç, demanant una prórroga en el plaç pera formulario.

El ministre d'HISENDA li contesta, y rectifiquen abdós.

El senyor PALOMO intervé pera alusions.

El senyor RODRIGAÑEZ passa a esplanar la seva interpelació sobre l'aplicació de la lley de 29 de desembre de 1910 y Reglament de 24 de maig de 1911 relatius a la caducitat de concessions mineres.

Explica l'alcans de la lley y els abusos comesos en aquest particular.

Llegeix el projecte presentat el 14 d'abril de 1909 pel senyor González Besada, y recorda altres projectes que no arribaren a ser lley.

Rebutja l'argument de que les lleys no tenen efecte retroactiu en lo que's refereix a l'administració y tributació.

Fa ressaltar les diferencies entre la lley antiga y la nova, y diu que es precís reformar aquesta lo abans possible pera acallar el clamoreig que s'ha aixecat y pera evitar el favoritisme personal. (Grans rumors.)

El ministre d'HISENDA li contesta dient que'l dever dels Governs es saber interpretar les lleys y això es lo que ha fet ab relació an aquesta, y entén que no hi hà rès que pugui motivar les queixes y censures exposades pel senyor Rodrigañez, ja que'l Govern ha obrat ab justicia y equitat.

Ofereix reformar l'administració pública pera que aquestes queixes siguin examinades escrupulosament en bé de tots.

El senyor RODRIGAÑEZ rectifica breument.

El senyor ALONSO MARTINEZ demana al ministre d'Hisenda que porti a la Cambra l'expedient relatiu al reglament miner que feu el senyor Rodrigañez, car se proposa intervenir en el debat ab motiu de la reforma del reglament miner.

Ordre del dia.—S'aprova sense discusió el dictamen de la comissió sobre'l projecte de lley autorisant al Ajuntament de Pamplona pera procedir al enderrocament de les muralles d'aquella plaça.

Se posa a discusió el dictamen sobre el projecte de concessió de suplements de crèdit al presupost del ministeri de Marina.

El senyor ALLENDE SALAZAR diu que desitja consumir un torn en contra, però no estant present la comissió prega que s'aplassi pera demà.

Així s'acorda, y s'aixeca la sessió a les 5'35.

El projecte del joch

Madrid, 27, 12'30 matinada.

S'ha constituit la comissió del projecte de lley reglamentant el joch, nomenant president al marquès de Cortinas y secretari al comte de Santa Engracia.

La comissió ha acordat obrir una informació escrita fins al primer de juliol.

Un carril

S'ha reunit la comissió que entén en el projecte de ferrocarril de Puertollano a Còrdoba, dictaminant de conformitat ab el projecte.

El turisme

La comissió corresponent ha firmat el dictamen sobre'l foment del turisme.

Els presupostos al Senat

Tampoch ha pogut llegirse en la sessió del Senat el dictamen relatiu al presupost de Gracia y Justicia, per tenir la comissió que adaptar les xifres a la lley de comptabilitat.

La calefacciò del Senat

Regna gran disgust entre senadors y periodistes perque'l senyor Montero Rios malgrat l'intens calor regnant, té ordenat que continuin encenentse dues calderes pera mantenir la calefacció de la Cambra, essent impossible aguantar la temperatura en el saló de sessions, en el de conferencies, passadissos y tribunes de la prempsa.

El projecte d'Associacions

La comissió que entén en el progecte d'Associacions ha continuat la redacció del articulat.

La setmana entant donarà dictamen.

La lley d'aigües

S'ha constituit la comissió que ha de dictaminar sobre'l progecte de reforma de la lley d'aigües.

Proposició de lley

El senyor Seoane ha presentat una proposició de lley demanant la supressió de la pesca ab cardora.

Del Marroch

(PER TELEFON)

La comissió tècnica

Madrid, 26, 2 tarda.

La comissió dels experts han acabat ja son comès y els comissionats francesos tornaràn torseguit a París.

Aquí quedarà sols M. Guiot pera ultimar alguns detalls dels assumptes acordats ab el marquès de Cortinas, que es el president dels comissionats espanyols.

De lo referent a compensacions territorials no s'ha rebut encara la contestació de França.

Les negociacions

El marquès d'Alhucemas y l'embaixador d'Anglaterra han conferenciat sobre'ls assumptes del Marroch.

La resposta de França no s'ha rebut encara, però s'espera en data propera.

Moros canonejats

A la tarda han circulat rumors d'haver sigut atacades pels moros algunes avançades de nostres forces a Melilla.

Interrogat el ministre de la Guerra al arribar al Congrés, s'ha limitat a manifestar que lo ocorregut era únicament que devant d'una possessió ocupada per nostre exèrcit s'havien presentat alguns grups de moros que han sigut canonejats, disolventse sense resistencia.

MÉS TELEGRAMES
Y TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Querelles contra'l Suprem

Madrid, 27, 10 matí.

S'ha dit en un rotllo de diputats que pel procurador don Carles de Santiago, a nom de don Tomàs Ingaduru, de Bilbao, s'ha presentat una nova querella contra la Sala primera del Suprem, basada en delicte de prevaricació, y firmada pel mateix querellant.

La sentencia origen de la querella resol un assumpte miner.

El nomenament de procurador s'ha fet per sorteig entre'ls individuus de la Junta del Colegi, per no voler encarregarse'n ningú voluntariament.

S'afegía que n'hi hà altres dúes en preparació y que no s'han presentat encara per certes dificultats ab que's topa pera poder interposarles.

Dos desertors empresonats.

A la estació del Mitgdía han sigut detinguts el cabo de intendencia Lluis Lacueva y el soldat del mateix cos Lluis Madraso, els quals desertaren de Melilla després d'apoderarse de 900 pessetes que hi havia a la caixa del magatzem del cos.

Abdós han ingressat a les presons militars de San Francisco a disposició del jutge militar.

Una Lliga Cervantina

Ha quedat constituida a Madrid una societat creada ab el fi de propagar l'idioma castellà, que s'anomena Lliga Cervantina, y de defensarlo contra la invasió d'altres idiomes.

Composen el consell de la Lliga Cervantina el catedràtich don Pius Zabala, el cònsul del Uruguay a Madrid, el senador senyor Cemborain y els senyors Caston, Francos Rodriguez, Pérez Casado, Núñez de Prado, Miquel del Valle, Pidal y Antón del Olmet.

El secretari general de la Lliga es don Baldomer Lazpuru y probablement serà comptador don Carles Prast.

S'han nomenat socis honoraris a Echegaray, Galdós, Cajal, Unamuno y Moya.

Aviat donaràn una gran festa de cultura en el paraninf de la Universitat.

Consell al Palau
Lo que diu en Canalejas

Madrid, 26, 2 tarda.

El Consell al Palau ha sigut de bastanta durada, puix el senyor Canalejas s'ha ocupat en el seu discurs extensament de totes les qüestions pendents d'interior y exterior.

—En el meu discurs—ha dit—no m'he oblidat de parlar de les coses que modesta y silenciosament venim realisant a Africa, puix el Govern no deixa de prestar sa atenció un sol moment als interessos que tenim de defensar al altre costat del Estret.

Aprofitant la circumstancia de que'l president se referia al Nort a l'Africa li hem preguntat pels propòsits del Govern respecte a la creació d'un Municipi a Melilla, aspiració expressada en solicitut que porta 25,000 firmes de melillesos.

El senyor Canalejas s'ha limitat a manifestar que no tenía coneixement de aqueixa solicitut, suposant que d'haver arribat a Madrid, obra en poder del ministre de la Guerra.

Després del Consell, el Rey ha firmat decrets de varis departaments.

Ha manifestat el senyor Canalejas que demà decididament sortirà la Cort cap la Granja.

Abans de abandonar el regi alcàzar, despatxarà ab el Rey el president del Consell.

Aquest sent avuy alguna molestia per la falta de descans.

El plet de Canarias no'l deixa descansar.

Fins a la una de la matinada ha estat parlant ab els representants del arxipèlach, y aquest matí, a les vuit, tenía ja a casa seva al senyor Morote, que anava a parlarli d'aquest mateix assumpte.

Avuy sembla que tornen a dibuixarse discrepancies entre'ls elements interessats en aquest plet.

Entre'ls diputats troba'l senyor Canalejas bona disposició d'ànim, però resulta que en quant surten al carrer y parlen ab els canaris extra-parlamentaris, cambien de criteri.

Per això mateix es avuy més urgent a judici del quefe del Govern acabar de una vegada l'assumpte.

Registrador de la propietat

Per resultes del concurs anunciat el 7 de maig últim, s'ha proveit el Registre de la Propietat de Barcelona, districte d'Occident, recayent a favor de don Manuel Turó, que serveix el de Balaguer.

La «Gaceta»

La «Gaceta» publica:

Relació dels aspirants a la judicatura y al ministeri fiscal que han sigut aprovats en les últimes oposicions.

Reyals Ordres concedint excepció del impost per bens jurídichs a la «Cofradía de Huérfanas Maridoras», establerta a Valencia, y a la «Caja de socorro para labradores y ganaderos», fundada a Salamanca.

Encomanant al Institut de Reformes Socials obri una informació sobre les condicions del treball dels obrers forners.

Resolent expedient instruit a instancia dels espanyols inscrits en el consulat de Mèxich, en súplica de que se'ls otorgui la facultat de poder fundar un Institut general tècnich espanyol an dita capital.

Concursos a premis de la Reyal Academia de la Historia.

Firma del Rey

El Rey ha firmat avuy els següents Decrets:

De Foment.—Jubilant al inspector general del cos d'enginyers de camins don Pelay Mancebo.

Declarant inadmisibles les proposicions presentades al concurs pera la realisació de les obres de sanejament de Madrid, y autorisant la celebració d'un nou concurs.

Aprovant la relació de carreteres que en cumpliment de la lley de 27 de juny de 1911 han de sustituir al plan general.

D'Hisenda.—Nomenant segón quefe de la Duana de Càdiz a don Anselm Enriquez, que era administrador de La Coruña, y pera aquest càrrech a don Ramón de Falcó, de Balears.

Concedint pensió a la familia d'un funcionari de Sueca y d'altre de Sabadell.

Autorisant al ministre pera presentar a les Corts els següents projectes:

Un crèdit extraordinari al exercici tancat, que ascendeix a 210.452 ptes.

Un suplement de crèdit de 1.832,940 pessetes pera'l servey de la intendencia de Marina d'Africa.

Altre de 5.457.600 ptes. ab destí a obres hidràuliques.

Varis suplements de crèdit del ministeri de Foment que puja a pessetes 15.305.593.

Altre de Governació de 574,400 pessetes ab destí a recomposició, extesa y llensament de cables telegràfichs terrestres.

Altre de 23.333,381 pessetes de Foment pera obrir noves carreteres, conservació y reparació de les mateixes y navegació marítima.

Altre del mateix ministeri de pessetes 7.033,000 pera obres y subvencions de ferrocarrils secundaris.

Altre crèdit de Governació, de 275,000 pessetes, pera socòrrer a perjudicats per naufragis y temporals en varies provincies.

Altre a Guerra de 300,000 ptes. pera obres de construcció d'un quarter a Barcelona.

Altre de Marina de 210,033 ptes. pera material d'infantería de Marina a l'Africa.

Autorisant als Ajuntaments de Tomelloso y Argamasilla de Alba pera establir un arbitri especial sobre suchs, vins, aiguardents, etc., pera subvencionar un ferrocarril y fer varies reformes públiques.

Exposició de bestiar

L'Associació general de ramaders ha solicitat del ministre d'Hisenda una subvenció de 50,000 pessetes ab destí a la Exposició de bestiar que se celebrarà en el pròxim any.

Els mestres vascongats

La conferencia que ahir celebraren el ministre d'Instrucció pública y els representants de les Diputacions vasques respecte als mestres ha sigut molt profitosa, puix en ella s'ha arribat a una solució satisfactoria gracies a la bona disposició en que's trobaven els representants a qui el ministre no ha pogut menys que correspondre en els mateixos desitgs d'armonía.

Pensionats a l'extranger

Madrid, 26, 4'15 tarda.

Els mestres pensionats han visitat al ministre d'Instrucció pública y al director general d'ensenyança oferintlos sos respectes.

—Han sortit cap a París, pensionats pel Govern espanyol, un grupu d'obrers dels centres catòlichs, entre ells Joaquim Palomar, de Barcelona. El viatge's deu a la iniciativa del Consell nacional.

Robo a unartista

Madrid, 27, 12'30 matinada.

Varis periòdichs recullen la noticia publicada en diaris de la Argentina de que l'actriu Roser Pino ha sigut víctima d'un robo d'alhajes per valor de 100,000 pesos, unes de la seva propietat y les restants del empresari del Odeón.

L'Assamblea ferroviaria

S'ha celebrat la quarta sessió de la Assamblea de Ferroviaris.

El president Barrio obre la sessió, aprovantse l'acta de l'anterior.

La presidencia de la mesa es acullida ab una salva d'aplaudiments.

El president recomana ordre en les deliberacions del Congrés y proposa se donin les gracies al alcalde per haverlos cedit galantment el teatre. Així s'acorda.

Alguns congressistes designen al company Ribalta, de Barcelona, pera actuar de secretari, però aquest s'excusa aduint que té una lletra molt dolenta y ademés que té que discutir en assumptes delicadíssims que li havien conferit els seus companys de la Xarxa Catalana.

Son nomenats secretaris els companys Manzano y Nimis.

Se llegeixen adhesions al Congrés Ferroviari dels centres obrers de Barcelona, y demanant el «boycot» al periòdich «El País», per un article en contra dels ferroviaris; altra dels obrers de clavagueras de Barcelona, saludant al Congrés, y de Tortosa, Gijón, Murcia, Carcajente, Vitoria, Villacañas, Torrevieja, Vigo y Granollers.

La Mesa proposa se contesti als telegrames y s'acordi haver vist ab gust la lectura de les adhesions. S'aprova.

El president pregunta si les ponencies porten treball, y el company Anguiano, president de la comissió dels Estatuts, llegeix el projecte ultimat dels esmentats Estatuts.

El company Ribalta, de Barcelona, demana s'imprimeixi el projecte y's reparteixi a les seccions.

El company Barrio parla del retràs que representaría la proposició den Ribalta.

Aquest diu que si sa manera de pensar es ell l'únich, retira quant ha dit, però creu que no's deu votar una cosa que no estigui absolutament estudiada.

Varis assambleistes demanen la paraula.

El company Barrio no considera acceptable la proposició del company Ribalta y afirma que'l dictamen de la ponencia està acceptat per la Mesa y que's va a discutir article per article.

Després de breus paraules dels companys Granados y Anguiano se posa a discusió el dictamen per articles. (Llarchs rumors.)

En la discusió de la base primera hi intervenen en Muñoz, Caballero, Perezagua y Broto, de Barcelona, qui assegura que no deuen quedar abandonades les petites companyíes y que les seccions poch nombroses han d'anar apoyades moral y materialment per totes les demés.

El company Anguiano defensa la base.

Se posa a votació la base primera, que diu: — Se constitueix a Espanya la Federació Nacional de Ferrocarrils, integrada per Sindicats de les diverses companyíes existents y que en lo successiu se puguin constituir.

Queda aprovada la base pels vots que representen 24.584 contra 18.814.

Els de la secció catalana han votat en contra ab 4.700 vots.

Més de l'Assamblea ferroviaria. - Incident sorollós.

Madrid, 27, 2 matinada.

La sessió de l'Assamblea de Ferroviaris transcorria tranquila, aprovantse els estatuts y arribant fins l'article 23.

En vista de lo avensat de l'hora s'ha sospès la discusió, y la Mesa, abans d'aixecar la sessió, ha proposat el nomenament d'una comissió pera que visités al senyor Barroso ab l'objecte de protestar dels atropells que's cometen ab els carrilaires de Villanueva de las minas.

S'han sentit veus d'alguns assambleistes que proposaven que no's nomenessin més que delegats ferroviaris.

El company Anguiano ha manifestat que no hi havía llooh a deliberar.

El company Broto (de la secció catalana) ha llegit una proposició incidental, protestant de que la presidencia coarti la llibertat d'alguns delegats en les deliberacions y demanant que modifiqui la seva actitut de parcialitat.

La lectura ha produit un gran rebombori, protestant els mès y donant visques a la unió y crits d'abaix els traidors.

Els ànims estaven molt excitats y s'ha aixecat la sessió violentament.

En Barrio ha recomanat calma, pera evitar l'espectacle que's donava devant de les empreses, aconsellant que sortissin ab order.

Algúns assambleistes, enfilats a les butaques, seguien discutint acaloradament, tementse que arribessin a les mans.

La Junta tractava de calmar els ànims. Sovintejaven els crits de ¡traidors!

Els autors de la proposició, que eren en Broto y en Rivalta, catalans, y un delegat de Gijón, permaneixíen tranquils.

Algúns atribuien el fet a mòvils polítichs, per ser els autors de la proposició correligionaris den Lerroux.

A la sotida del teatre s'han format rotllos a la plaça de Santa Agna, discutint apassionadament y pronosticant incidents en la sessió vinenta si no's etiren els autors de l proposiació causants del esvalot.

L'estiueig del Rey

Aquest estiu serà molt mogut pera'l Rey, perque, ademés de la cacera als «Picos de Europa», se proposa desde San Sebastiàn anar a Bilbao, Santander, Gijón y altres punts del Cantàbrich.

A l'extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DE FRANÇA

Versió oficiosa

París, 26, 11'40 nit.

Aquesta nit s'ha facilitat al ministeri de Marina una nota oficiosa explicant l'accident ocorregut a bordo del creuer «Jules Michelet».

Diu que dins d'una de les torres blindades que serveixen d'abrich als canons s'ha poduit una explosió, per haverse inflamat un catutjo en el moment de carregar un canó, resultant 20 ferits, cinch d'ells de gravetat.

Un dels feits ha mort al cap de poca estona d'ingresssar al hospital.

Vaga acabada

París, 26, 11'50 nit.

Toulouse. — La vaga de fleques ha quedat solucionada per haverse arribat a un acort entre la municipalitat y els patrons flequers.

De Societat

En el Cambril de la iglesia de Nostra Senyora de la Mercè se va celebrar ahir matí, el matrimoni de la senyoreta Pepeta Pons y Riba ab el jove Juli Mitjans y Nadal, essent testimonis el senyor Tarragó y l'arquitecte senyor Granell per part de la nuvia, y per la del nuvi don Joseph Pacareu y el Dr. don Joan Puig y Sureda.

A causa del dol de la familia del nuvi la festa se va reduir solament a la cerimonia religiosa, a la que van assistir els més pròxims parents d'abdós contrayents.

Va beneir als nous esposos el doctor don Ricart Aragó, Pbre.

Desitgem als nuvis moltes felicitats en son nou estat.

Religioses

—Santa Iglesia Catedral.—Avuy, dijous, a dos quarts de vuit del matí, se celebrarà a la capella del Santíssim Sagrament la Primera Comunió de tres dels seus escolans.

Dirà la santa missa y pronunciarà la plàtica el doctor don Joseph Portolés, canonge.

—L'Associació d'Oració continua pel Papa, establerta canònicament a la iglesia major de Santa Agna, celebrarà un solemnial tridu avuy, demà y passat demà, ab motiu de la festa del Apòstol Sant Pere, Patró de l'Associació.

Cultura

Acabem de rebre la noticia de que'l nostre amich en Pere Barnils, pensionat per la Diputació, ha passat el «rigurosum» en la Universitat de Halle, y ha obtingut el grau de Doctor ab «magna cum laude». La Filología catalana està d'enhorabona; ab una tesis escrita en alemany sobre'l dialecte català de Alacant y després d'un brillant examen de Filología romana, Filología germànica y Filosofía, la Facultat d'aquella Universitat l'ha proclamat Doctor.

MERCATS DE COTO

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

26 de juny de 1912

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Juliol-Agost.	6'41	—'—	—'04
Octubre-Novembre	6'28	—'—	—'04
Desembre-Janer	6'24	—'—	—'04
Janer-Febrer	6'24	—'—	—'04
Mars-Abril	6'26	—'—	—'04
	—'—	—'—	—'—

Telegrama 12'15.

Vendes 8.000.

	Obre	Alsa	Baixa
Disponible	6'63	—'—	—'01
Juliol-Agost.	6'41	—'—	—'04
Octubre-Novembre	6'27	—'—	—'05
Janer-Febrer.	6'24	—'—	—'03

Tanca Liverpool.

	Obre	Alsa	Baixa
Maig-Juny	6'40	—'—	—'07
Juny-Juliol.	6'39	—'—	—'07
Juliol-Agost	6'38	—'—	—'07
Agost-Setembre	6'32	—'—	—'07
Setembre-Octubre	6'30	—'—	—'08
Octubre-Novembre	6'24	—'—	—'08
Novembre-Desembre	6'21	—'—	—'08
Desembre-Janer	6'20	—'—	—'08
Janer-Febrer	6'20	—'—	—'08
Febrer-Mars	6'21	—'—	—'08
Mars-Abril	6'22	—'—	—'08
Abril-Maig	6'23	—'—	—'07

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Juliol	11'07	—'—	—'11
Octubre	11'41	—'—	—'08
Desembre	11'53	—'—	—'06
Janer	11'49	—'—	—'05

Telegrama segón.

	Obre	Alsa	Baixa
Juliol	11'09	—'—	—'09
Agost	11'39	—'—	—'10
Octubre	11'49	—'—	—'10
Desembre	11'46	—'—	—'10

Tanca Nova York

(Telegrama d'ahir a les 11 nit.)

	Obre	Alsa	Baixa
Juliol	11'16	—'—	—'02
Agost	11'25	—'—	—'02
Octubre	11'44	—'—	—'05
Desembre	11'53	—'—	—'06

Sport

Futbol

El dilluns jugà el Club Saguntó, de Valencia, contra l'Espanya, davant de bastanta concorrencia, guanyant els barcelonins per sis tantos.

Concurs Hipich

La tercera sessió que se celebrà'l dilluns donà lloch a un hermós plè del nostre públich elegant que anà a veure disputar l'Omnium, 15 obstacles, handicap, pera'l qual s'hi havíen inscrit 71 cavalls. Malgrat haver comensat a dos quarts de tres y fer sols un petit descans, la prova durà, sense cap incident d'importancia, tota la tarda, acabantse la sessió quan encara faltaven córrer 12 cavalls y fer la Copa Foronda.

El Jurat acordà continuar dimars al matí, a les 10, acabant la prova els cavalls que faltaven. El resultat fou el següent:

Premis a Gratitut den Spencer, Trion den Jonqueres, Morenazo den La Higuera, Chapal-Malel den Parra, Valona den Sarria, Ferrajeado de l'Aparicio, Trocadero den Spencer, Desconsuelo den Caballero, Velo den Parra, y Bola den Suelves. Els llaços foren pera'ls cavalls Hèrcules, Clear-Glen, Remesa y Charmeuse.

A tres quarts d'onze comensà la Copa Foronda per oficials de cavallería, 13 obstacles handicap, ab 38 cavalls. El resultat fou el següent:

Copa al Trocadero de Spencer, segón Guripa den Jurado, tercer Maspuede den Apat, y quart Esplèndido den Solano.

Els llaços foren pera'ls cavalls Noble, Raffles, Flamenco, y Morenazo.

Avuy se feya la Copa Militar y Copa Barcelona (civil).

***

Davant de regular concorrencia se feu ahir la quarta sessió, disputantse, en primer lloch la Copa Militar, 3.000 pessetes, 13 obstacles handicap, entre 39 cavalls.

Ab tot y la dificultat de la prova, se feren recorreguts esplèndits, resultant la següent classificació: «Trocadero», den Spencer, en 1'32" 4/10; «Garrotin», en 1-43-9; «Velo», en 1-53-2; «Taxdirt», en 1-54-1: «Frecuentado», en 1-54-2; «Muley», 2-6-8, y «Maspuede», 1-42-9; tots feren el recorregut sense falta, menys el darrer, que'n feu mitja.

Despréés se disputà la Copa Barcelona, 5.500 pessetes, 15 obstacles handicap, premi del Ajuntament, entre 31 cavalls.

Lo difícil del recorregut feu que's retiressin alguns cavalls, per caigudes y despistades, dos d'ells francesos, en cambi, altres foren fortament aplaudits.

El temps, un xich núvol, feu que per falta de llum se sospengués la prova, a poch més de les set, pera continuarla aquest matí a les deu, quan sols hi faltaven 5 cavalls.

Avuy, a les sis de la tarda, se faràn els recorreguts de Caça y Camp.

Regata

Pera fomentar la construcció de nous yachts el nostre Reyal Club, ha llençat l'idea de fer una regata pera yachts de sis metres, creant la Copa del Mediterrani, que's disputaría cada any en un port diferent durant els mesos de mars-abril y demostrar an els extrangers, que també's convidaríen, que es pera nosaltres la més hermosa època del any pera aquest sport.

Han donat ja la seva adhesió els Clubs de Valencia y Alacant y es gairebé segur que la donaràn Màlaga, Almería y els demés, essent un fet la celebració d'una regata ben interessant.

Celebrem la idea.

Sports a Ribes

Com es sapigut, enguany, del 15 al 25 d'agost, se celebraràn, per segón cop, els concursos sportius inaugurats l'any passat al Hotel Montagut, que tan bon èxit obtingueren.

El Concurs de Tennis promet tenir una extraordinaria importancia, puix han anunciat en ferm la seva inscripció la majoría dels més notables jugadors de Barcelona y algún d'altres poblacions.

Els premis que's concediràn seràn nombrosos, consistents, ademés de la Copa, en objectes d'art y medalles. Altre tant podrem dir del concurs de tir que serà molt més important aquesta vegada, y finalment el senyor Montagut crea una nova Copa pera un concurs de golf que allí's jugarà, vist l'interès ab que fou rebut per tothom l'ensaig fet l'any passat. El reglament se publicarà pròximament.

Les copes, premis, medalles, etc., demà quedaràn exposades als aparadors de la camisaría Comas del carrer de Fernando.

Tir

L'Associació de Caçadors organisa al seu camp de Miramar, pera'l día 7 de juliol, una gran festa de tir de colom a benefici dels soldats de Melilla.

Després del tir se servirà un sopar, acabant ab un ball.

CORREDISSES.

El partit de Futbol, Stadium-Badalona que's disputarà la Copa Valentí, se celebrarà el día 29, diada de Sant Pere, y el día 30 s'efectuarà'l del Barcelona-New Catalonia.

El Club de Natació «Barcelona» organisa, pera les pròximes festes de Sant Pere, el següent programa deportiu, que se celebrarà en son local social dels banys de Sant Sebastià.

Día 29, a dos quarts de dotze, match de Water-Polo.

Día 30, a dos quarts de dotze, carrera de debutants, reservada als nedadors que may hagin près part en carreres, 100 metres en línia, ab els següents premis: medalla de plata, idem de bronze, una insignia del Club, un retrat de natació y una ampolla de vermouth Martini & Rossi Torino.

A les dotze, Match de Water-Polo.

Govern civil

Visites

Han visitat al governador per afers diversos el diputat a Corts senyor Plaja, ab l'alcalde de Granollers, el general Ruíz Rañoy y el fabricant senyor Gassol.

Els cinematógrafs

El president de la Societat d'empresaris de Cine ha visitat al governador, demanantli que revoqui l'ordre donada, per la qual se fà a les empreses responsables dels espectadors que fumen dintre les sales d'espectacles.

Robo

D'un pis del carrer den Pujades els lladres se n'han emportat una capseta ab 500 pessetes y una llibreta de la Caixa d'Estalvis.

Desgracia

L'alcalde de Mataró telegrafía al governador que a les onze d'ahir al matí, en la fàbrica de pastes pera sopa del senyor Colomer, un obrer de 35 anys ha tingut la desgracia de ser agafat per un volant, morint instantàniament.

Multes

Per disparar petarts han sigut multats dos noys, y per vendren, quatre industrials, que se'n faràn 50 ptes. per barba.

Més multes

Ahir tarda foren imposades 11 multes de 50 pessetes a altres tants industrials per venda de cohets y petarts.

Espectacles clausurats

Per no reunir les degudes condicions de seguretat, han sigut clausurats el teatre Apolo, y el Petit Moulin Rouge, del Paralelo.

Anuncis oficials

Societat General d'Aigües de Barcelona.—*Obligacions 3 per 100.—Emissió de 15 de Juny de 1897.—Pago del cupó núm. 31.*

Vencent en primer de juliol pròxim el cupó número 31 de dites obligacions, se participa als tenedors de les mateixes que, a partir de dita data, quedarà obert el pago del esmentat cupó, tots els díes feiners, deducció feta dels impostos legals, en les oficines de la Societat Anònima Arnús Garí, carrer Nou de Sant Francesch, número 7, d'aquesta ciutat, y a París al cambi corrent, en el Crèdit Lyonnais, 19 Boulevard des Italiens.

Barcelona 25 juny de 1912.—El director, M. Bruniquel.

Societat Espanyola de F. C. Secundaris.

La suscripció pública a les 28.000 obligacions hipotecaries de 4 per 100 de la Societat Espanyola de F. C. Secundaris, va tenir lloch el día 20 del actual y haventse cobert ab excés ha sigut per tant necessari procedir al prorrateig, el qual serà a rahó de 61'80 per 100 de les obligacions demanades servintse la suscripció de un total, despreciant les fraccions que no arribin a 0'50 y atribuint una obligació quan arribi o excedeixi d'aquesta xifra, segons s'ha anunciat anteriorment. La liquidació s'efectuarà'l día 27 del corrent, en el domicili de la Societat Anònima Arnús Garí, carrer Nou de Sant Francesch, número 7, hont s'entregaràn les carpetes provisionals.

Necrología

Confortat ab els Sants Sagraments, ha mort en aquesta ciutat l'ilustrat professor de música don Francisco Ojuel y Isern.

La seva ilustració unida a la seva bondat de cor y reconeguda honradesa li havíen conquerit moltes amistats y simpatíes, les quals faràn sens dupte que avuy siguin moltes les persones que acompanyaràn en el seu dol als cunyats, nebots y demés parents del finat, com també'ls hi acompanyém nosaltres, ensemps que recomaném l'ànima d'aquest a les oracions dels nostres lectors. A. C. S.

Sens dupte haurà sigut sentidíssima en aquesta ciutat y en gran part de Catalunya la mort de la qui fou en vida donya Dolors de Sentmenat y de Despujol de Foncuberta.

Les virtuts que adornaven a la finada, unides al respectable y respectat nom de la seva familia, tan coneguda y apreciada en tota aquesta comarca, faràn que siguin innombrables les proves de condol que rebin el seu viudo, fills, fills polítichs, néts, germans y demés parents, an els quals enviem el testimoni del nostre pèsam més sentit, desitjant que'l record de les virtuts de la difunta'ls serveixi de lenitiu en la seva pena, en la qual els acompanyem, ensemps que demanem als nostres lectors una oració pera l'ànima de tan virtuosa dama.

A. C. S.

Espectacles

TEATRE TIVOLI. — Avuy, dijous, tarda, a les cinch. Butaques, 0'70 ptes.; entrada, 0'22 ptes. Magnífich Vermouth. Primer: (2 actes) «Canto de Primavera». Segón: «Sábado sin sol». — Nit, a un quart de deu. Butaques, 2 ptes.; entrada, 0'52 ptes.

Benefici de Miquel Pedrola

Primer: «Las hazañas de Juanillo el de Molares». Segón: «La Corte de Faraón», preciosos couplets per P. Montoro. Tercer: «El cuarteto Pons», obra en que tant se distingeix el beneficiat. Quart: L'entremès

La Reina de las Tintas

desempenyant el protagonista el senyor Pedrola.

Demà, gran Revetlla de Sant Pere, estrenantse l'opereta en un acte «Alina». — En ensaig, «La Generala», últim exitàs absolut del Mtre. Amadeu Vives.

TEATRE NOVETATS

Temporada d'Estiu. — Companyía dramàtica *Maria Guerrero. — Ferràn Diaz de Mendoza*

Avuy, dijous, nit, a un quart de deu, benefici MARIA GUERRERO

El drama en cinch actes den Manel Tamayo y Baus

Locura de amor

Nota: La funció corresponent al día 28, nit, 12.ª de moda, se trasllada al dissapte, día 29, nit.

Demà, Revetlla de Sant Pere, «El Alcázar de las Perlas» y estrena de «El aventurero». — Dissapte, tarda, «El amigo Teddy». Nit, 12.ª de Moda, «Locura de amor». — Se despatxa a comptaduría.

TEATRE ELDORADO

Gran Cinematógraf

Selecte programa de pelícoles
Estrenes tots els dies

Inauguració, demá, divendres

TEATRE NOVETATS

Companyía Gran Guignol Italiana.—Director: A. SAINATI. Primera actriu: BELLA STARAU SAINATI.—Queda obert l'abono a 11 dies Moda y 26 a diari a l'Administració del Teatre. — Nota: A fi de popularisar el Teatre Gran Guignol a Barcelona, regiràn pera aquestes funcions preus populars.

Teatre Cómich — Gran companyía dirigida per Ricart Güell y Juliá Vives, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Viñas. — Avuy, dijous, 27 de juny; a les nou. Especial, 85 cénts. 4 actes, 4. Primer: L'aplaudit sainet lírich «Abierta toda la noche». Segón: Gran èxit, «Los ángeles mandan», creació de Pilar Martí y Ricart Güell. Tercer: La obra del día

El cuento del dragón

treball incomparable de la companyía. Exitàs. Quart: La més alegre fantasía còmich-lírica-ballable «El país de la Machicha», per Pilar Martí y Pep Viñas. Cants, dances, dones, ¡alegría!

Demà, estrena «La viva de genio» (2 actes). Fixarse en la funció de divendres, Revetlla de Sant Pere, programa monstre y de gran atracció. En ensaig, «La general», de Perrin y Palacios y Mtre. Amadeu Vives, joya musical del nostre teatre lírich. — Se despatxa a Comptaduría.

DIORAMA

Avuy, dijous, grandiós programa:

Los monederos falsos
El corazón de los pobres

Ultim día de la pelícola

MENTIRA FUNESTA

y altres de gran èxit.

Sala Mercè

4 - Rambla d'Estudis - 4

BARCELONINS: Si voléu passar una estona divertida, visitéu les

Grutes fantástiques

EL PALAU DE LA RIALLA

GRAN CINEMATÓGRAF

Avuy, cinch rigoroses estrenes

Ultims dies de **El compdemnat a mort** (700 mts.); **Drama financier** (700 mts.); **La vida dels humils** (700 mts.) y vuit cintes mes còmiques y d'alta comedia

SALÓ CATALUNYA

Plaça de Catalunya, 3

Avuy, dijous, programa dedicat als nens. Butaca numerada anfiteatre, 1 pesseta. — Preferencia, 50 céntims.—General, 25.

Gran Concurs Hípich Internacional

en el terreno del POLO
Carretera de Sarrià (càn Rabia)
els dies 27, 29, 30 juny y 1.er juliol
Quart día, avuy, 27.

Recorregut de Caça. Recorregut de Camp

Queda oberta la taquilla en el teatre de Novetats tots els dies.—Llotges: Abonament per un día, 35 ptes. — Tribuna: Abonament per un día, 5 ptes. Abonament de cotxe per un día, 5 pessetes.—Entrada general, una pta. El timbre a càrrech del públich.

Excursió a Mallorca

organisada pel

Turisme Marítim pera 29 y 30 juny donant la volta a tota l'illa, visitant **Torrent de Paroys. - Coves d'Artá. - Palma.** - La Cartoixa de **Vallsemosa. - Miramar** (possesions del Arxiduch d'Austria) y **Soller.** — Pera detalls: **MUNDIAL PALACE**, Porta de la Pau; **CHARCUTERIE REGAS**, carrer Fernando, número 7.

:: Demà, darrer día d'inscripció ::

TURÓ PARK

DEPORTES — ATRACCIONS

Concert tarda y nit per la Banda de Caçadors de Barcelona. — Entrada, 25 céntims. — Demà, tarda: Putxinel·lis Quatre Gats. — Carril de Sarrià y tranvía.—Servey extraordinari.

SATURNO PARK

Centre de recreus y atraccions. Obert y amenisat per la banda del Regiment d'Alcántara, tots els dies tarda y nit y festius al demati de 10 a 1.

Entrada de passeig, 10 cèntims

Revetlla de Sant Pere Els vapors golondrines convenientment illuminats, donarán passeigs pel port y avant-port, desde les deu de la nit fins a la matinada.

LA RABASSADA

REVETLLA
Y DIA DE SANT PERE

HOTEL-RESTAURANT

OBERT TOTA LA NIT

Gabinets particulars. — Cuina de primera. Servey a la carta. Cuberts desde cinch ptes. fins a les 10 de la nit. — Telèfon núm. 7643.

CONCERTS

en el Saló-Menjador del Restaurant de una a tres tarda y de set a nou nit per una orquesta de professors dirigits pel Mtre. Pèrez Cabrero.

Atraccions americanes

TOTA LA NIT

Scenic Railway. Water-Chute, Bowling Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, &.

Tranvía directe desde la Plaça de Catalunya a La Rabassada

Qui tingui tos

que prengui l'antiga y acreditada **pasta pectoral** del **Doctor Andreu.**

Demànis a les farmacies

Gran Balneari Villa Engracia de Espluga de Francolí

AIGUA FERRO-MANGANOSA cura l'anemia, clorosis, debilitat general, dispepsies atoniques, facilita'l desenrotllo de les jovenetes, etc. Maravellosa pera'ls convalescents y neurasténichs. XALETS amoblats de tots preus. Se lloguen tot l'any y per temporades. **Hotel Villa Engracia** de primer ordre. Llum eléctrica en l'Hotel y en els xalets. Servey d'automóvils. Nova carretera. Servey oficial de correspondencia ab el F.-C. del Nort. — Pera informes del Establiment, lloguer de xalets y estancies, al Hotel, dirigirse a **Barcelona, carrer Bruch, 114, pral., 2.ª (x. Valencia)**

Avisos

Conferencies especials
PERA BATXILLERAT
Nou de Sant Francesch, núm. 2, principal

Senyoretes normalistes
Rápida preparació pels exàmens de Sibre.
COLEGI MONT D'OR
Carrer Valencia, 245, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya

Soci Se'n pendrà un ab 25.000 a 30.000 pessetes, en negoci segur, capital garantit, assumpte serio y fàcil. Poden guanyarse més de cent mil duros en un any. Carta a N. O. Zurbano, 3, Anuncis.

VIATJANT en teixits, ab 12 anys de pràctica, s'ofereix a casa sèria y formal.—Donarà bons informes. — Escriure en aquesta Administració: J. F. C.

Se comprarà a preu de tals, unes deu mojades de terra properes a Barcelona y a estació de f.-c. o carretera provincial, y que sigui terreno plà. R.: A. Castells. Portaferrissa, 18, entressol, 4.ª—De 11 a 1 o de 6 a 7.

Vendes

MOBLES DE A. DIRAT
- Exposició permanent. -
DORMITORIS - SALONS
MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 51

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 51.

Torra vench baix preu valor, situada al carrer Bertran, 3, torra y sortida a Wagner, 38 (Sant Gervasi), tocant parada tranvía. Visible, feiners de 2 a 3 tarda, festius de 11 matí a 3 tarda.

Oportunitat: Per 28.500 pessetes se ven 930 metres de terreny propi pera xalet, ben situat, devant la bifurcació del ferrocarril de Sarrià, entre'l baixador de la Bonanova y Sarrià. Informarán: Ausias March, núm. 65, portería.

ULTIMS DIES

MOBILIARI: Sols per 3 dies el ven familia distingida per ruptura d'enllàs y ausentarse a l'Argentina. Dormitori Imperi superior, altre dormitori. — Soperb saló modern, menjador caoba, despatx sala piano, sala de rebre, cortinatges, làmpares, alfombres y caixa de caudals.—Corts, núm. 671, primer, segona. (Xamfrà Bruch).

Piano creuat de saló y estudi a preu molt limitat. Carrer de Santa Llucía, núm. 3, primer pis.

Anuncis

Més de 4000 persones

poden justificar avuy la perfecció ab que aquesta casa fà l'exàmen de la vista pera l'aplicació de lentes o ulleres. Si vosté té alguna dificultat als orguens visuals, vagi totseguit a

La Optica Medical

ahont, ab aparells matemàtichs, se li dirà si deu o no portar lentes; essent aquesta operació completament

GRATIS

Fabricació de cristalls y montures de totes classes, segons prescripció dels senyors oculistes. Venda econòmica de binocles **prismàtichs** y altres classes, sempre dels més avensats sistemes, y tot lo que a la òptica se refereix.

Boquería, 22-cantó Raurich

Reconstituyent

La Forsa y la Salut se tornen als vells, als noys y als convalescents, ab el

VI DE BAYARD

tònich nodritiu. Recomenat per totes les celebritats mèdiques.
Collin & C.ª Dipòsit en totes les farmacies

6 - REGOMIR - 6

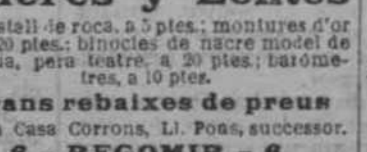

Ulleres y Lentes

de cristall de roca, a 5 ptes.; montures d'or a 18 y 20 ptes.; binocles de nacre model de fantasía, pera teatre, a 20 ptes.; baròmetres, a 10 ptes.

Grans rebaixes de preus

Antiga Casa Corrons, Ll. Pons, successor.

6 - REGOMIR - 6

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes, y dentadures se pagnen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Nuñez

Serveys de la Companyía Trasatlántica

LINIA DE NOVA-YORK, CUBA Y MEXICH

El día 25 de juny, sortirà de Barcelona, el 26 de Valencia, el 28 de Málaga y el 30 de Cádiz, el vapor

Manuel Calvo

directament pera Nova York, Habana, Veracruz y Puerto Méjico.

LINIA DE VENEZUELA-COLOMBIA

El día 10 de juliol, sortirà de Barcelona, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga y el 15 de Cádiz, el vapor

Montevideo

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Puerto Plata (facultativa), Habana, Puerto Limón y Colón, d'ahont surten els vapors el 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, etc. S'admet passatge y càrrega pera Veracruz y Tampico ab trasbord a l'Habana. Combinació ab el ferrocarril de Panamá ab les Companyíes de navegació del Pacífich, pera quins ports admet passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. També càrrega pera Maracaibo y Coro ab trasbord a Curaçao y pera Cumaná, Carúpano y Trinitat ab trasbord a Puerto Cabello.

LINIA DE FILIPINAS

El día 17 de juliol, sortirà de Barcelona, havent fet les escales intermitges, el vapor

Alicante

directament pera Port-Saíd, Suez, Colombo, Singapore, Ilo Ilo y Manila, servint per trasbord els ports de la Costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, Xina, Japó y Australia.

LINIA DE BUENOS AIRES

El día 3 de juliol, sortirà de Barcelona, el 5 de Málaga y el 7 de Cádiz, el vapor

Leon XIII

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

LINIA DE CANARIAS, FERNANDO POO

El día 2 de juliol, sortirà de Barcelona, el 3 de Valencia, el 4 d'Alacant y el 7 de Cádiz el vapor

M. L. Villaverde

ab escales a Valencia y Alacant, el 7 de Cádiz, directament pera Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermitjes y Fernando Póo.

Regrés de Fernando Póo el día 2, fent les escales de Canaries y de la Península indicades al viatge d'anada.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables y passatgers als quins la Companyía dona allotjament molt còmodo y tracte esmerat, com ho ha acreditat en son dilatat servey. Rebaixes a familles. Preus convencionals per camarots de luxe. Rebaixes pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expedeixen passatges pera tots els ports del món, serveys per línies regulars. L'empresa pot assegurar les mercaderies que s'embarquin en sos barcos.

AVISOS IMPORTANTS: Rebaixes en els nòlits d'exportació.—La Companyía fa rebaixes de 30 %, en els nòlits de diferents articles, d'acort ab les vigents disposicions pera'ls serveys de Comunicacions Marítimes.

SERVEYS COMERCIALS. — La secció que d'aquets servey té establerta la Companyía s'encarrega de treballar a Ultramar els mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desitgin fer els Exportadors.

LINIA DE CUBA Y MEXICH

El día 17 de juliol, sortirà de Bilbao, el 19 de Santander y el 21 de Coruña, el vapor

Alfonso XIII

directament pera Habana, Veracruz y Tampico. Admet passatge y càrrega pera Costa-firme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia.

Pera aquest servey regeixen rebaixes especials en passatges d'anada y tornada y també preus convencionals pera camarots de luxe.

Els passatges de cambra se despatxen a les oficines de la Companyía Trasatlántica, Plassa Medinaceli, núm. 8, Barcelona.—Agents a Barcelona: Ripol y Companyía, Dormitori de Sant Francisco, 25, principal.

DESCUBRIMENT SENSACIONAL

Curació de les malalties de la pell y també de llagues de les cames

LA PELL

Mals de les cames

Abans de la curació

Després de 15 dies de tractament

Hem senyalat als lectors d'aquest periòdich el descubriment sensacional del senyor RICHELET, farmacèutich y químich a Sedan, de França, en lo que toca a les malalties de la pell. Aquí la llista d'aquestes malalties que han sigut curades, després d'alguns dies, per aquest tractament maravellós.

Eczema, herpes, «impetigos», acnes, granallades, prurigos, rojors, granallades farinacies, sycosis de la barba, coissors, llagues varicoses y eczemas varicoses de les cames, avarioxis.

Aquest maravellós tractament exerceix la seva acció tant sobre'l punt en el qual se localisa'l mal com sobre la sanch, que, després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els ensaigs tingueren bon èxit, y no s'ha produït may una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament es proporcionat ab totes les condicions de la fortuna.

(Existeix també un tractament pera'ls noys de tres anys fins a setze.

Acaba l senyor RICHELET d'instalar dipòsits dels seus tractaments a totes les apotecaries y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua espanyola, tractant de les malalties de la pell, ha de ser remès gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet basta dirigirse al senyor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta a Sedan (França)

BARCELONA. — Srs. Vicents Ferrer y C.ª, carrer del Comerç.—Fill de J. Vidal y Rivas, carrer Moncada, 21.—D. Salvador Andreu, Rambla de Catalunya, 66.—Srs. J. Uriach y C.ª, carrer Moncada, 20.—Srs. Riudor y Parés, Portal del Angel, 11.—D. Joseph Segalá Estalella, Rambla de les Flors, 4.—D. J. Viladot, Rambla de Catalunya, 36.—D. Antoni Serra, Pelayo, 9, Centre d'Espec.—Viuda de Salvador Alsina, Passatge del Crèdit, 4. — Sr. Francisco Loyarte, 9, carrer Sant Ignasi de Loyola, San Sebastian.

Cèlebre Essencia Zarzaparrilla Delaigua

El millor depuratiu vegetal. - No debilita

Malalties de la pell, **herpes**, grans, mals humors y tot quant deriva de l'acrimonia de la sanch.

Dipòsits Freixinet, - Font de Sant Miquel, 2 (darrera Cà la Ciutat). Dr. Andreu, Rbla. Catalunya. Viuda Alsina, Passatge del Crèdit, 4

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures. —

Dipósits: Farmacia del autor: Cirders, núm. 11. — Doctor Andreu. — J. Viladot y Rambla de les Flors, número 4.

Cura 'l mal de S. Pau y demés malalties nervioses. l'Elixir Polibromurat Capdevila
SEGALÁ, Rambla de les Flors, núm. 4, y farmacies.

Fàbrica de Flors, Corones y Plantes

y tot lo que's necessita pera ferles

Antiga Casa.— T. COSTAS.—Palla, 13 y 15 pral.

SALUT — FORSA

IDEAL DE LA MEDICACIÓ RECONSTITUYENT

Reconegut per les més notables Academies y publicacions mèdiques

Adoptat pels **Hospitals, Clíniques, Dispensaris y Sanatoris** ANTI-TUBERCULOSOS del nostre país y extranger, per reunir les excepcionals qualitats d'esser un **potentíssim accelerador de la NODRICIÓ y Regenerador complet de l'APARELL RESPIRATORI**

"HISTOGÉNICO" PUIG JOFRÉ

:: PREMIAT en la Exposició del Congrés Internacional de la TUBERCULOSIS de 1910

Ab son ús *aumenta ràpidament la gana* y el *poder d'assimilació*, desapareixent radicalment la *febre, los y esputs purulents* dels **Tuberculosos.** Es el tractament més eficàs en la curació de totes les **afeccions consumptives**, restablint totseguit l'organisme en tots sos estats de *debilitat ó agotament general.*

Indicacions principals { *Tuberculosis, Anemia, Neurastenia, Linfatisme, Escròfula, Fosfaturia, Paludisme, Convalescencies, etc.*

Obtingut baix les formes SEMPRE INALTERABLES: *emulsió, elixir, granulat*

VENDA EN TOTES LES FARMACIES, DROGUISTES Y CENTRES D'ESPECIALITATS

Agents exclusius pera Espanya: Senyors GÁRATE GERMANS, de Bilbao.

VIGOR — JOVENTUT

COLECCIONISTES DE SEGELLS

El Catàlech del Timbròfil pera 1912

de la casa **Víctor Robert**, 83, rue Richelieu París

s'ha publicat

Gratis — Prima gratuita — Envío franch

Epilepsia (mal de Sant Pau) Corea (ball de Sant Vito) y demés enfermetats nervioses, se curen radicalment ab l'ús de la **Poció Antiepilèptica del doctor Sanmiguel.**

Anemia, Clorosis, y en general totas las malaltias de pobresa orgánica, se curen radicalment usant l'**Extracte reconstituyent del doctor Sanmiguel.**

Dipòsits: Dr. Andreu, y farmacia Dr. Martí, Ronda St. Antoni, 83, cantonada, Ponent

APARATOS Y DISCOS

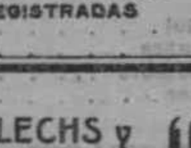

"GRAMOPHONE"
MARCA Y PALABRA REGISTRADAS

Pera CATALECHS y Audicions gratuites

La notable colecció de discos que pera'l

GRAMOPHONE

ha impresionat el cèlebre

SCHALIAPINE

de la Opera Imperial de Peterburg

constitueix una veritable joya d'art, que tots els amants de la bona música senten ab delectació.

"ARTIS IMPERIUM" G. PUIG Pelayo, 14

MALALTIES DE LA BOCA

PASTILLES NIELK

SE VENEN EN TOTES LES FARMACIES

Eficaces contra les ANGINES, CRUP, RONQUERA, PUDOR DEL ALE Y INFLAMACIONS DE LA GOLA.—Les PASTILLES NIELK calmen la irritació produída per l'excessiu ús del tabach, y son indispensables a les persones que fan sofrir a sa gola un treball fadigós, especialment els oradors y cantants.—Pera evitar imitacions y falsificacions y com a garantía de llegitimitat, exigéixis en cada capsa el sello (imprès en tinta roja) dels dipositaris J. Uriach y C.ª Moncada, 20 Barcelona

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes. - Art antich y modern. - Pedagogía artística. - Museus y Coleccions. - Art nacional y extranger. - Curiositats barcelonines. - Ressenya de conferencies. - Exposicions locals y forasteres. - Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

132

La restauració de la punta catalana

Entre la infinida serie de follets y folletons que's publiquen anunciant bones y pietoses obres de caràcter social, a les que dediquen sa laboriositat y bon cor nombroses dames barcelonines, constituídes en juntes y comitès, n'arriba avuy a les nostres mans un de ben modestament presentat, però de una gran virtut alegradora; y alegradora, sobretot, perque ab ell al posar a contribució les coses de bellesa com a medi de regeneradora eficacia social, se ve a iniciar aquesta massa oblidada obra importantíssima de la restauració de la punta catalana.

Ens referim, ab tot lo dit, al Patronat Parroquial de Obreres de Sarrià, obra temorenca encara dels temors de tot començament, pobreta y insegura, però tan alegre y plena de profondes virtuts, que un hom veu ja que aquest espurnich ha de tornar una gran flama, car després de tot y a pesar de totes les bones intencions, y de tots els propòsits, sols té dret a la vida y sols viu en efecte y ab positiva existencia allò que té una adaptació no purament subjectiva sinó ben natural y orgànica ab la realitat de les coses y ab el sentit del moment.

Y, en veritat, aquesta es d'aquelles que tenen les arrels ben enfondides en la realitat de la vida popular. No es pas una de tantes institucions caritatives, qual geste es sempre afrontiu pels pobres no professionals. No es la institució fatalista que considera la miseria un mal sense remey y prèn fonaments al costat d'ella; no es la passiva sinó l'activa y àgil que labora al costat d'una educació de lletres, l'avenir d'un ofici pera les obreres que s'hi acullen, y per la nostra estimada Catalunya, la restauració d'una de les seves industries més belles y més glorioses.

La obra dels patronats parroquials de obreres es d'aquelles que s'ha d'extendre com un reguer de cap a cap del nostre poble. A cada vila y a cada ciutat, al volt de cada cloquer parroquial, a l'ombra protectiva de cada temple, corresponent an aquesta organisació viva y lògica de les parroquies que té un alt fonament de consistencia espiritual, han d'anar creixent les escoles y els tallers d'obreres, destinats, no a un lucre industrial, sinó a la rehabilitació del treball manual, y a la rehabilitació de les dignitats femenines que no poden pas salvar la destrucció, sinó partim del principi de salvar y mantenir ab tota sa integritat la seva reyalesa dintre la llar, el seu lloch de mestresses constantes y vigilantes demunt els seus regnes domèstichs, hont creixen els fills ara abandonats com arbres de la selva, y hont se laboren lentament les penes o les ventures socials.

Mes, interessats principalment, desde aquest lloch, per la obra de restauració de la punta catalana, que'ls patronats se proposen, deixarem l'aspecte social d'aquestes institucions, pera posar tota l'atenció, que bé la mereix, en aquesta altra tasca que tots sentim y ningú havía començat fins ara d'una manera decidida.

En primer lloch, pera mostrar el caràcter essencialment pràctich d'aquest projecte de restauració, devem dir, que el Patronat ha conseguit ja de varies cases comissionistes que estàn en relació ab l'extranger, notes de preus als que seràn pagades les obres de les joves obreres, ab quals beneficis podràn ja de moment y en els temps d'un suau aprenentatge, recullir els primers guanys, que ara han de recullir a la fàbrica, hont lo més encantador de la seva jovenesa se marceix, y hont lo més important de sa constitució física se consent y debilita.

Mes, un greu conflicte que no es pas resolt se presenta a les dames organisadores del Patronat, conflicte certament que ataca a lo més viu de la obra de restauració de la punta catalana, y es aquest dels patrons, que'l comerç ha invadit ab totes les cursileries naturals y importades, fins al punt de ferlos intolerables pels ulls educats en la contemplació de les obres d'art.

Mantes vegades al proposarnos formular un projecte de restauració d'aquest bell ofici ens haviem trobat ab lo mateix. No eren pas institucions y asils de noyes pera implantar la Escola de Puntaires lo que mancava. No eren pas voluntats ben disposades a la feina; ni medis tampoch pera tirarla avant, sinó cosa molt més delicada, molt més difícil de trobar, molt més frondosa en dificultats, com es aquesta dels patrons, y més que dels patrons propiament tals y en la forma en que actualment se proporcionen, la de lograr que tota noya que sapigués fer anar els boixets tingués al menys uns pochs medis de dibuix, pera saber traduir una forma de sa propia invenció, un ritme de fulles o de flors, de motius geomètrichs o de ratlles, pera donar a les nostres puntes d'aquell encís de la obra completament original, que no obliga l'ofici a torçarse a les conveniencies d'un dibuix comprat, sinó que se supedita amorosament, deixant triomfar per demunt de tot la gloria del ofici que es la més alta gloria de tota producció artística.

Lo difícil aquí era lograr bells dibuixos en aquest sentit de originalitat y de supeditació tècnica, alhora que de rehabilitació de la nostra punta, bella y gravada, un xich barbra potser, però nostra y com a nostra franca y senzilla. Calía, a travers de les imitacions de puntes forasteres que'l comerç obligà a fer a les nostres puntaires en temps malhaurats de decadencia, violèntant la tècnica rahonable que produía les formes naturals de la nostra punta, que anessim a cercar aquell original caràcter, pera treure d'ell un partit artístich acordat ab els nostres díes. Y fer això, era pèrdres en un laberinte que sols un ull molt expert podía resseguir sense temors; un ull expert que alhora que un profond coneixement de les tècniques, tinguès el viu sentiment del problema artístich, y la voluntat decissiva de resóldrel ab prous coneixements.

Y això no es fàcil de trobar, perque certament en aquestes coses hi hà una intervenció tal de sentiment y d'ingredients invisibles y impalpables, que tots els plans y tots els càlculs més afinats no arriben a decidir certs aspectes de ordre subtilíssim que escapen a la depuració més afinada.

Es una qüestió aquesta d'aquelles en que la tradició hi fà tota la gracia, y la tradició no es cosa que's fassi ab plans y projectes, sinó quelcom que camina ab els díes y ab les hores que passen.

Es el conflicte de tot restaurador, que en la seva obra pot posarhi de tot, de tot en absolut menys el temps que ha passat; el temps, això que pesa demunt l'ànima de les societats, y que com una mà invisible les conforma y les mou vers un o altre sentit, y mou y conforma els seus productes d'art vers una o altra forma de bellesa.

Heusaquí l'entranya del conflicte de la restauració de la punta catalana. Això es lo més greu y sols una gran força del sentiment del problema podrà resóldrela.

A Catalunya, enfront d'aquest problema, com enfront de molts altres de caràcter artístich y social; ens trobem devant del cas viu hont sentim la importancia de lo que hem perdut al morir la vida natural y propia de la nostra nació, y endevinem les relacions llargues y extensíssimes que en la vida d'un poble tenen entre sí totes les manifestacions. Es devant de aquest fet que'ns deixa indecisos al començar una obra de tanta trascendencia social y artística com la restauració de la punta catalana, que endevinaríem com son fondes y rectes les lleys naturals de les nacions, y com ab una batalla els pobles poden perdre més que les ciutats y les terres y la llibertat dels seus homes, la lley del seu propi rodar, y l'alè de la seva propia ànima.

(Fot. Mas).

El triomf de la Bellesa, estàtua de marbre y bronze que corona el monument a n'en Milà y Fontanals

Esculptura d'Eusebi Arnau — Marbre de la casa Bechini

Això, això justament es lo que varem perdre a Catalunya; això que ara volem refer; aquest retorn a la nostra propia lley natural es lo que'ns costa; y costa en aquesta hora de disgregació en que la majoría dels nostres artistes allunyats del ver camí, van pintant quadrets estrambòtichs, y dibuixant importades contorsions, sense que hi hagi una veu prou forta pera ferlos girar el cap y distreurels d'aquest ensomni morfinach que'ls allunya de les joyoses realitats del viure y converteix aquells qui hauríen de furgar les entranyes de la terra hont jau la morta gloria del art nostre en trascendentalistes fantàstichs, al qui la llur buidor se n'emporta enlaire, fora dels regnes de la positiva existencia hont tota bellesa s'ha d'engendrar y crèixer.

¿Còm resoldrem, donchs, aquest conflicte que's posa devant de la obra dels Patronats? ¿Còm dotarem d'un valor de tradició la obra de les noyes puntaires?...

Difícil, ben difícil ho veyem. Calen abans anys y anys de predicar la bona doctrina entre'ls artistes. Cal el treball esforçat de proveir de lo tradicional el nostre esbojerrat y anàrquich moviment artístich. Cal desenterrar un a un els tresors de la nostra gloria, y al costat d'aquesta obra positiva, fer la negativa de destrucció dels conceptes que durant tres centuries de vida artificial s'han arrapat al nostre cos nacional, dèbil y malaltiç, y no'ns els hem pogut encara treure del demunt.

Sols una esperança queda per aquesta obra y d'ella podría acàs pervenir una solució imprevista; y es que al referse la industria en els pobles de la costa, hont la tradició de les puntaires es encara viva, sorgissin d'allí els exemples incials que proporcionessin als artistes aplegats per aquesta benemèrita obra, els medis de llençar arreu arreu de Catalunya un llibre de patrons. Ara, donades les circunstancies, la millor obra sería recullir models vells de puntes catalanes, reduirlos a patrons, y escampar aquests entre les escoles dels Patronats que tan benemèrita obra han començada.

Caldrà fer llista dels artistes que estiguin disposats a tan bella feina... mes, abans preguntemse: ¿Podrà ferse?

Joaquim FOLCH Y TORRES.

La poesía popular catalana. Estàtua que figurarà en el monument an en Milá y Fontanals

Esculptura d'Eusebi Arnau — Fundició Ballarin

Al Rvnt. Sr.
D. Joseph Gudiol y Cunill
conservador del Museu episcopal de Vich

Molt reverent senyor:

Les principals incidencies que haig de recullir y anotar del seu últim treball y que venen englobades dins d'aquelles «tesis» que vostè ab lletra grossa y ben negra anomenava netament y escuetament «Conclusions», son les següents:

Sobre les «parres». Admès per vostè que en principi està bé que hi siguin, falta nomes explicar per què son allí hont son y còm hi son. El día que torni a Ripoll, si vol fer el favor d'observarho, veurà que, mirades desde la nau, formen al voltant de l'imatge de la Verge Santíssima una mena de march treballat y rich. Conforme en que aqueix march no sigui del gust de vostè, però no oblidi que vostè es home de ciencia. No pas un home dedicat a les arts.

Referent a la «mesa». Aqueixa, per molts draps, estoballes y vestits preuats que se li posin, y encara que en un o altre lloch d'ella, dins un petit «clotet», hi hagi dipositades unes venerables relíquies, sempre serà una «mesa». May serà un sepulcre.

Tocant a la etimología de la paraula «cibori». Vostè, apoyantse en documents catalans, vol transformarla en «cimbori». Si ho vol fer, ha de passar avís a tots els arqueòlechs del mon. Per altra part, me semblava que la etimología de la paraula «cibori», en comptes de buscarla en documents catalans, se tenía d'anar a buscar al antiquíssim Egipte, passant per Roma y per Grecia. Perque, es clar que hi hà documents molt catalans, però molt equivocats. Y si del «cibori» ne diem «cimbori», del «cimbori» ¿còm n'hem de dir?

Referent a les mides del «cibori» ripollès, que vostè troba que estàn bastant bè, y sobre la seva colocació, que vostè troba que es una troballa. Li faig saber que'l baldaquí de Ripoll ès moltíssim massa gran; que les seves mides estàn renyides ab tota la tradició antiga, que feya'ls ciboris de mides moltíssim més petites; y que la seva colocació no està tampoch prou ajustada a les exigencies del istil del edifici. S'ha hagut de fer molt gran perque a través d'ell s'ha de veure el «quadre» ab l'imatge regalada per S. S. Lleó XIII, y pera donar lloch als peus de l'imatge a la necessaria circulació dels fidels, s'ha hagut de posar allí hont està. Vegi exemples antichs y se convencerà de lo que li dich.

Y recullides aqueixes petites guspires de la ciencia arqueològica de vostè, permètim que ara aixampli'l cor a coses més agradables. ¡Que admirable es veure als homes ocupar el lloch que en justicia els hi pertoca! ¡Que satisfactori es veure a la veritat triomfar y veure als homes rendirli acatament!

Sempre havía pensat que vostè acabaría per reconèixer la seva impremeditació. Sempre m'he cregut que a la fi vostè, que es un virtuós sacerdot, posat en el conflicte d'escullir entre'l seu crèdit científich y la seva honorabilitat, no vacilaría en sacrificar el primer pera salvar la segona y haig de donar gracies a Deu de que això sigui passat tal com jo esperava. La seva virtuosa y voluntaria humiliació, es digna de ser posada com exemple viu, en aqueixos temps de orgull lucifèrich y de crítica apassionada, difamadora, y perjudicadora d'honres y d'hisendes. Per això es tantíssim d'agrair, y cregui mossèn Gudiol, que desde'l fons del meu esperit l'admiro y el venero.

Perque, després d'haver escrits tants articles plens de frases crues y despectives, després de tants judicis temeraris, després de tantes paraules humiliants, dites pera apoyar la seva impremeditada afirmació de que'l baldaquí de Ripoll, no era d'un istil adequat al istil del monastir, confessar era tot lo contrari, prescindir dels clams del amor propi llastimat, humiliarse y proclamar que la meva obra es feta imitant (moltíssim desgraciadament ¿quin dubte hi hà?) a la de Sant Ambrós, de Milàn; y, per lo tant, declarar que tot lo dit no té cap valor, declarar que, veritablement, els seus articles no eren fruit del arbre de la seva ciencia, sinó conseqüencia del seu immens malhumor; afirmar que'l baldaquí de Ripoll es copia malíssimament feta! si vostè vol, però copia a la fi del més hermós dels baldaquins que d'antich ens queden (y que, per cert, també tapa bona part de la cúpula absidal), y que, per per lo tant, ella es obra d'estil; recullir y amagar, per no trèurela més aquella paraula «arbitrarietat», que ab tan mal acert m'aplicava... ¡Mossèn Gudiol, vostè es un gran home! Lo que vostè ha fet es un acte de virtut heroica que s'ha d'admirar tal com se mereix y que un servidor li agraeixo del fons de la meva ànima.

L'afirmació feta per vostè era la afirmació fonamental que ab tanta insistencia y ab paraules apremiants li demanava. Aqueix assumpte està agotat. Tot lo demés son incidencies. A vostè no li agrada la meva obra. ¡Paciencia! Altres n'hi hà que tenen un gust diferent del de vostè. La opinió científica de vostè es la que interessava saber, y aqueixa es molt del meu agrado. La conformitat ab el seu gust no'm preocupava gens. Generalment, els arqueòlechs no son els més apropiats pera rebre impresions de coses acabades de fer. ¿Que's pensa que, temps a venir, no hi haurà algun conservador del Musèu de Vich que trobarà admirable el baldaquí de Ripoll?

Y donant ja, com es del cas, per llesta y acabada aqueixa qüestió que tan heròicament s'ha desenllaçat y repetintli les mostres de la meva admiració més exaltada, m'ofereixo de vostè servidor,

Joan RUBIO Y BELLVER.

FINAL

Acabo de saber per molt bon conducte que hi hà qui vol contestar de nou a lo que porto escrit referent al baldaquí y altar de Ripoll. No s'esperi de mi la continuació d'una inútil polèmica, després de tot lo que queda estampat.

Me crech haver dit lo que devía. Ara tothom pot judicar y, qui no'n tingui prou, podrà complementar el seu judici ab lo que li diguin les mentades obres de Ripoll. Sortosament aquestes queden y els escrits també.

Just CASSADOR.

26 juny 1912.

A propòsit del monument a Milá y Fontanals

Una rehabilitació

Malgrat ésser en Milà y Fontanals l'home de ciencia literaria més sòlida y pregona que ha tingut Catalunya, abans y després d'ell potser no més superat a Espanya per aquell colós qui fou el seu deixeple insigne, en Menéndez y Pelayo; malgrat ésser autor d'obres notabilíssimes, entre altres del «Romancerillo Catalán», monument perenne aixecat a la musa del nostre poble, y de l'admirable estudi «De la poesía heróico-popular castellana», que publicat en 1874 es encara avuy prou vigorós de joventut pera engendrar nous fruits comunicant quelcom de sa robusta sava a les més notables obres que desde la seva aparició ha produídes la erudició espanyoles; quan morí, en 1884, la pèrdua immensa que la seva mort representava apenes fou notada per la Catalunya d'aquells díes, per aquella Catalunya espiritualment provincia encara, mancada encara de vida espiritual propia; essent comptats els periòdichs y publicistes que dedicaren qualque recort a la seva memoria. Y havíen transcorregut ben pochs anys de la seva mort, quan, escepció feta den Rubió y Ors, qui consagrà a la personalitat literaria den Milà una notable monografía llegida a l'Academia de Bones Lletres d'aquesta ciutat, que durant molts anys havía presidit; den Vidal de Valenciano, qui escrigué sentides necrologíes en diferents periòdichs y revistes y dúes biografíes llegides en els solemnes actes de la colocació del seu retrat a l'Ateneu Barcelonés y a la Galería de Catalans ilustres; del doctor Torras y Bages, el sabi prelat de la diòcesis ausetana, qui'n parlà extensament en dos articles publicats a «La Veu del Montserrat» y més tart li dedicà sa magna obra «La Tradició Catalana»; del doctor Rubió y Lluch, qual primera lliçó de curs en les seves càtedres de literatura de la Universitat y dels Estudis Universitaris Catalans constitueixen tots els anys un homenatge d'admiració y entusiasme a la memoria den Milà; y de qualque altre literat y d'uns pochs iniciats en estudis d'investigació literaria, gairebé ningú's recordava a Catalunya del sabi eminent y un dels més insignes propulsors de sa renaixensa.

D'aquest vergonyós oblit, que sugereix ben tristes consideracions, l'Yxart ja se'n planyía amargament set anys després de la mort den Milà, en un article publicat damunt «La Vanguardia» ab ocasió d'aparèixer el volum ters de les seves «Obras completas», empresa importantíssima que, ab tot y ésser avalada per un altre nom gloriosíssim, el den Menédez y Pelayo, passà gairebé desapercebuda del públich, de la prempsa y, lo que es més vergonyós encara, dels nostres homes d'estudi. Passaren anys y aquest oblit dels catalans cada día era més gran; y ab l'afront d'aquest oblit arribem a un any ben memorable en la historia de la nostra terra: l'any 1906, l'any de la formació de Solidaritat Catalana, coincidint ab la qual era nomenada una comissió especial pera commemorar el cinquantenari de la restauració dels Jochs Florals, commemoració que havía de tenir lloch el 1908.

Però, malgrat la trascendencia de la intervenció den Milà en el restaurat torneig poètich, que ell presidí el primer; malgrat haver sigut en Milà, el prudentíssim Milà, l'autor de la famosa proposició disposant l'empleu exclusiu del català en els actes de la institució, ab la qual, alhora que evitava el perill de que'ls nostres Jochs Florals devinguessin una de tantes festes anodines de pur «dilettantisme» literari, els hi donava l'ànima que, ab el temps, lentament, però sòlidament, y ab el concurs de poetes y artistes, d'historiaires y filosophs, d'escriptors y polítichs, nascuts tots a l'escalf patriòtich de la venerable institució, ha engendrat l'actual refloriment espiritual de Catalunya; ha posat al nostre poble en condicions favorables pera conquistar la seva llibertat espiritual, preludi d'altres conquestes igualment sanes y fecondes.

Malgrat això, aquella comissió, composta d'ilustres personalitats, un any després de constituída, entre'ls molts actes ab que havía pensat commemorar el cinquantè aniversari de la restauració dels Jochs Florals, no n'hi havía cap que fés referencia an en Milà. Allavors, un comterrani de l'eximi escriptor—intimament lligat ab el qui això escriu—creyent que pera rehabilitar entre'ls catalans la memoria den Milà y Fontanals calía no deixar passar debades la referida commemoració y l'entusiasme que per tot lo d'esperit catalanesch havía despertat el moviment de Solidaritat Catalana, aquells díes en plena poixansa, va presentar a la junta d'una de les societats de cultura d'aquesta ciutat una proposició demanant s'aprofités la oportunitat d'aquella commemoració pera que Catalunya honorés solemnialment y saldés d'un cop el deute que tenía pendent ab la memoria del gran home quí ocupà la primera presidencia de la restaurada institució.

Aquesta proposició, aprovada després d'una discusió ben xich ardorosa, no pas perque ningú dels qui la combatíen posés en dubte'ls mereixements den Milà, sinó perque, excepte son autor, tots dubtaven de l'èxit dels seus propòsits; ha sigut de resultats molt més falaguers dels que ningú hagués pogut ni solament somniar. En efecte, fruits de la mateixa son la notabilíssima semblansa literaria: «El doctor don Manuel Milà y Fontanals», den Menéndez y Pelayo, un dels estudis més brillants y de major intensitat crítica de l'insigne polígraf santanderí, llegit íntegrament en la memorable sessió que la Comissió de l'Homenetge a Milà celebrà a l'Ateneu Barcelonès la nit del 8 de maig de 1908 y fragmentariament en la que'l día següent tingué lloch a la Universitat; el volum de les seves «Obres catalanes»; importants articles publicats en nombrosos periòdichs y revistes, y aquest febrosench afany per conèixer y estudiar les seves obres que s'es despertat entre la joventut estudiosa de Catalunya, en especial la que tan sabiament adoctrina y dirigeix el doctor Rubió y Lluch, digne successor den Milà en la càtedra de Literatura d'aquesta Universitat y

Estatua representativa de la poesía épica popular castellana, al monument den Milá y Fontanals

Esculptura d'Eusebi Arnau — Fundició de la casa Ballarin

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION
CANUDA: 4: BARCELONA

TALLERES : Carrer Sarrià, 88

COMPRA
Y
VENDA
DE
ANTIGUITATS

GRANS TALLERS DE FOTOGRABAT
C. Murtra
Hospital, 49, principal - BARCELONA

Vilaró y Fill
PINTORS DECORADORS
Telèfon - 1969
Carrer de las Corts - 604
BARCELONA

En la Llibrería Nacional y Extrangera
72, Rambla de Catalunya, 72
(cantonada Valencia)
s'han rebut les següents novetats artístiques:
- Reproduccions del Museu del Prado -
EN COLORS
- Volúms de Kunst, ab 400 làmines -
EN NEGRE Y EN COLORS
a 3'50 pessetes el volùm

RENART & C.IA
Gran assortit en objectes d'art, fabricació de la casa, propis pera regals
Reproduccions, clàssich y modern
Retrats, obres d'art dels grans mestres
Exposició de reproduccions fotogràfiques al carbó
Grabats, Marchs y motllures d'art
271, Diputació, 271
(entre Claris y Passeig de Gracia)

ANTIGUITATS
COMPRA VENDA
J. DALMAU
18-Portaferrissa-18
BARCELONA
Galería d'Art Contemporani

Fayans Català
SANTIAGO SEGURA S. C.
BARCELONA
Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Teléfon 1884

professor de literatura catalana dels Estudis Universitaris Catalans. Aixís mateix, son, també, fruits de l'esmentada demanda el bust de la placeta dels pins del nostre Park, aixecat per iniciativa de la comissió del cinquantenari dels Jochs, que aixís volgué subsanar el lamentable oblit del primer any de les seves tasques; el del Paraninf de la Universitat, costejat per la Facultat de Filosofía y Lletres, que amorosament secundà la iniciativa del seu company doctor Rubió y Lluch; y el que, modelat pel Smith, s'ha colocat a la sala primera de la Biblioteca de Catalunya, que s'està montant al Palau de la Generalitat Catalana; y, finalment, com apoteòsica síntesi d'aquesta feconda campanya de rehabilitació realisada durant aquests cinch anys darrers, el monument que aquesta setmana s'es acabat d'eregir a Vilafranca del Penadès, afortunada vila nadiua de l'eximi escriptor y de tants altres homes eminents del renaixement espiritual de Catalunya.

L'acte inaugural del monument hi havía'l propòsit d'efectuarlo dintre l'actual mes de juny, però la Comissió de l'Homenatge a Milà y Fontanals d'aquesta ciutat,—per iniciativa y esforços de la qual s'ha construït—atenent els desitjos de Vilafranca, manifestats a la mateixa per conducte del seu Ajuntament, ha acordat demorarlo fins el día 30 d'agost, diada principal de la festa major de la capital del Penadès d'aquella típica festa, que tan agradosa era a l'ànima ingènua y poètica del pros Milà.

LA VEU, que tanta part ha près en la rehabilitació de la gloriosa memoria del venerable patriarca de les lletres catalanes, vol commemorar el feliç acabament dels treballs de construcció y erecció del monument reproduint en la seva FULLA ARTISTICA les tres hermoses estàtues que pel mateix ha modelades ab grapa d'artista l'Eusebi Arnau.

D'aquestes figures, la del «Triomf de la Bellesa» es de marbre y bronze y glorifica'ls profonds estudis y tractats que escrigué en Milà sobre Estètica; les de la poesía popular catalana y la èpica popular castellana, constitueixen una glorificació de les dúes grans obres: «Romancerillo Catalán» y «La Poesía heróico-popular castellana», y son a la vegada un símbol de l'Espanya nova dels nostres desitjos, basada en la intensitat de vida plena dels diversos pobles que la constitueixen y en el fraternal amor de tots ells.—R.

Estudis Universitaris Catalans
Curs d'Historia de
La Pintura Catalana Antiga
PER
Mn. Joseph Gudiol, Pbre.
V Conferencia avuy, dijous, dia 27 de juny, a les deu de la vetlla, en el
Centre Excursionista de Catalunya

Crònica

Estudis Universitaris Catalans

La quarta de les conferencies sobre la Pintura Catalana Antigua, que explicà en la Càtedra d'Historia del Art Català dels Estudis Universitaris Catalans, el professor Mn. Joseph Gudiol, versà sobre «La pintura mural gòtica». Primerament Mn. Gudiol acabà de parlar dels procediments per la pintura mural, retrayent cites d'autors antichs que parlen de la pintura al ou, la manera de prepararla y demés procediments al tremp, especialment el de cola de pell o aiguacuit. Adugué cites de documents que parlen d'això y del seu ús en la nostra terra pera fer decoracions murals al sigle XIV.

Després tractà dels origens de la pintura al oli, retrayent també'ls autors primitius que parlen d'ella, de son perfeccionament y especialment de son empleu en les pintures murals. Ab cites de documents catalans feu veure còm a mitjans del sigle XIV s'usà ja en la nostra terra aquest procediment de tònica pictòrica en el decorat de parets. Especificat això cità y estudià els models y la documentació que queden de pintures murals desde finals del sigle XIII fins al XVI dels temps dits del art gòtich.

Comensà per Sixena, projectantse bon nombre de clixés de la sala Capitular, donant després idea del conjunt y detalls de la saleta contigua al claustre de Pedralbes, pintada per Ferrer Bassa en 1345, mentantse altres exemples que demostren còm devíen decorarse les sales de les cases comunals y dels palaus o castells.

Parlà dels magnífichs enteixinats, pintats de les parets y dels detalls arquitectònichs en que la pintura y el dorat contribuíen al efecte ornamental.

Passà a tractar de la pintura mural en les iglesies gòtiques, fent veure son caràcter quasi sempre poch lligat ab la construcció y més dirigit a l'ornat d'un detall o part ab l'imitació del tapiç, que al efecte del conjunt, tal com havien fet els artistes decoradors de l'època romànica, dient que may aquest decorat mereix tan bé'l nom de tal com quan s'usa en iglesies, seguint disposició arquitectònica romànica, encara que la decoració sía fins del sigle XVI.

Parlà de les pintures murals de Marmell a Liesa y principalment de Garín, prop de Luchon de Sant Pere de Terrassa, palau episcopal de Tortosa, iglesia de Sixena, Escunyau y Artíes, fentne projeccions de clixés.

De l'iglesia passà a tractar del decorat pictòrich de certes dependencies eclesiàstiques, com els claustres, y de les sepultures.

El docte conferenciant fou molt aplaudit per la nombrosa concorrencia.

La vinenta conferencia estarà dedicada al estudi dels procediments per la pintura en taula y del moble y dels origens de la pintura en tela.

Els bells llibres

L'amor al bell llibre, de un quant temps an aquesta banda, ens dona exemplars ben estimables, y no pàs per la seva complicació exornativa, sinó tot al revés, per la seva simplicitat.

Y d'entre aquests llibres simples y bells, ara darrerament publicats, cal que esmentem el que ha publicat suara l'eminent poeta, en J. M. López Picó, ab el títul de «Amor, Senyor», obra refinadíssima de l'esatmpa Altés, tirada sobre magnífich paper de fil.

La casa editora y estampadora, certament, ab aquesta edició posa el nom dels seus tallers en lloch ben distingit, tal com el poeta hi ha posat el seu ab els versos que'l llibre conté.

Nova revista d'Art

Llegim en un diari de Madrid:

«La Sociedad Española de Amigos del Arte cuenta entre sus aciertos la publicación de una revista, titulada «Arte Español», verdaderamente admirable por su lujosa presentación, por la belleza de sus grabados y la amenidad de su texto.

No puede darse nada más interesante ni artísitco, hasta el punto de que con razón cabe asegurar que no se publica en nuestra patria, ni aun en Europa, nada que pueda igualársele en su clase.

Cuantos colaboran en «Arte Español», y muy especialmente el ilustre secretario de la Sociedad, barón de la Vega de Hoz, merecen un aplauso entusiástico de todos los amantes del arte.»

Fósa notable

A la fundició Ballarín y Companyía acaba de sortir de la fósa una obra notable com a esforç d'ofici, ja que ella arriba a la resolució de una superficie fósa a que en ben pochs casos s'ha lograt arribar a lograr aquí y al extranger.

Se tracta d'un relleu per un monument funerari de l'acabalada familia Portolés de Saragoça, fós en una sola peça, que ocupa una àrea de quatre metres de llarch per dos metres de alt, ab un gruix de quatre milímetres.

A base d'una molt enginyosa solució, s'ha lograt evitar les contraccions que el metall necessariament havía de produir a tanta amplada, donantse'l càs singular de sortir la obra del sot sense'l més lleu bufat, ni trench, ni esquerda.

En veritat, la fósa d'una peça de tal consideració fà honor a la fundició Ballarin, que compta ab elements suficients y personal abte pera portar a cap obres de tanta empenta.

La vinenta conferencia de Mossen Gudiol

Avuy, dijous, a les deu de la vetlla, tindrà lloch en el Centre Excursionista de Catalunya, la quarta conferencia del curset sobre la Pintura Catalana antiga, que, per organisació dels Estudis Universitaris Catalans, hi ha vingut donant l'eminent arqueòlech, conservador del Musèu Episcopal de Vich, mossen Joseph Gudiol.

Aquest curset, que tant interès ha desvetllat entre'ls amichs de les coses d'art, per la materia tractada y per l'autoritat del conferenciant, acabarà demà ab aquesta quarta lliçó, en la que desenrotllarà'l tema: «Procediments pera la pintura en taula, pintura en el moble. Orígens de la pintura en tela.»

La biografía den Nonell

Com ja diguerem díes enrera, el Saló de les Arts y dels Artistes s'ha emprès la lloabilíssima feina d'editar en un volum hont puguin reproduirse, lo més fidelment possible, les seves principals obres y la biografía del malaguanyat artista l'Isidre Nonell, una de les figures més fortes del nostre moviment artístich.

S'ha encomanat la biografía den Nonell al subtilíssim escriptor y crítich en Francesch Pujols, y ens felicitem de que aixís ho hagi acordat el Saló, per quant el nom den Pujols ens promet un estudi de la personaltat del eximi artista, digne del alt valor de la seva obra.

Ens felicitem també de que havent fet desde la nostra PAGINA la indicació de que'l Saló fes la biografía, y de que la fes en Pujols, hagi coincidit ab nosaltres l'acort dels notables artistes que constitueixen aquella entitat.

La obra s'editarà per suscripció, y per la publicació de la mateixa se demanarà el concurs de les corporacions públiques de la ciutat.

Esperem que aquest concurs no faltarà per una obra de caràcter tan interessant.

Sobre l'Estil

França, com a poble que porta una vida un xich miseriosa en lo que a les arts decoratives modernes se refereix, es un dels pobles que més afició ha tingut a fer enquestes preguntant a artistes y lletrats si realment en els nostres díes s'estaven elaborant les línies característiques d'un estil propi de la època en que'ns trobem.

La manía no ha pas passat encara als francesos, a pesar de que'ls resultats de les enquestes sempre son els mateixos, car altres no poden ser.

Aixís es curiós avuy, que'ns venen a la mà, publicacions artístiques de l'any 1894, veure com els artistes consultats responen ab els mateixos termes ab que solen contestar avuy.

Entre ells, l'estatuaire M. Dampt, deya: «L'art decoratiu d'una època es el gust d'aquesta època adaptat als seus desitjos y aspiracions, y aplicat a les coses més íntimes de la seva vida.»

Després, constatant que no existeix pàs un estil nou diu: «Caldría per això que'ls fills dels burgesos, que conqueriren ahir la potencia, devinguessin homes de gust, grans senyors capassos de compendre un art fet per ells.»

En Raffaelli deya, contestant a n'aquesta mateixa enquesta:

«La primera preocupació d'un «parvenu» es encomanar al seu moblista una reproducció exacta del llit de María Antonieta. No's crea pas un estil com qui aixeca una casa, y cal dirho y repetirho, car un estil es l'esforç de tot un poble.»

M. Grasset responía: «Un estil no es pas produït per un esforç de voluntat, sinó per una lliure evolució.»

Recordem, no fa molt, l'enquesta que sobre'l mateix tema publicà l'Art Decoratiu y ens donàrem compte de que durant aquests divuit anys les coses no s'han pas mogut del lloch que eren, y que'ls artistes segueixen ara pensant com aleshores.

Gravats de Demarteau

S'ha obert a Liege una interessant exposició retrospectiva destinada a l'obra del gravador holandés Gilles Demarteau.

El concurs d'un gran número de colleccionistes, ha fet que en aquesta exhibició se poguessin reunir data per data, totes les obres completes del artista estudiat.

Figuren entre'ls principals colleccionadors de gravats, G. Francotte, R. Charlier, E. Dignefe, L. Chmet, A. de Neuville, baró de Macar, Hogge Fort, Remouchamps, Pirard, Heschke y altres.

L'exposició de miniatures a Brusseles

En vista del gran èxit que ha obtingut l'exposició de miniatures de Bruseles, s'ha aplassat la seva clausura fins a juliol, en virtut de la gran afluencia de visitants que hi hà acudit d'arreu de Europa y de l'Amèrica del Nort, hont l'art de la miniatura té conreuadors exquisits.

Els anuncis en els paisatges

Díes enrera la prempsa artística de França tornava a apretar fort contra la qüestió dels anuncis que, invadint els llochs bells de la França, destrueixen en més d'una ocasió les belleses del paisatge.

A tall de conclusions a tenir en compte, resumim aquí lo dit pels eminents escriptors que han prés part a la campanya, o sía: Interdicció del anunci en un perímetre legalment determinat. Aument d'impost del anunci en els camps y boscos. Classificació dels bells paisatges de França, en els límits dels quals cap cartell podrà depassar un tamany determinat.

Encara que això de classificar els trossos de naturalesa bells es molt complicat, y el perímetre de bellesa molt difícil de determinar, cal defensarse d'una manera o altra de la invasió del anunci que malmet, aquí com allí, molts dels aspectes dels nostres paisatges.

Un monument a Marieton

L'antich canciller dels felibres provençals Pau Marieton, autor de «Ferro Provençal», va a rebre dintre poch la gloria d'un monument que s'aixecarà a Orange.

El monument constarà d'un pedestal clàssich, guarnit d'un baix relleu hont s'hi veuràn els choreigs organisats pel propi Marieton en el teatre antich d'aquella ciutat, la influencia patriótica y estética dels quals fou profondíssima en la dolça terra dels felibres.

Les obres de Carpeaux y de Ricart

En la sala del joch de pilota de les Tulleríes, a París, acaba d'èsser clausurada l'exposició interessantíssima de les obres de Carpeaux y de Ricart que, com anunciàrem, ha estat oberta durant una mesada.

Les cent vint obres de Ricart y les cinquanta de Carpeaux que s'hi exposaren han portat allí gran nombre d'amateurs y estudiosos, que han pogut fer profonda coneixença ab l'art dels dos tan celebrats autors.

Art Musulmà

Ha quedat oberta, a París, en les galeríes Barbazanges, la tercera exposició d'una part de les colleccions de la Societat anglesa «The Persian Art».

Aquestes colleccions ara exposades, ho foren a son temps, a l'exposició célebre d'art musulmà, a Munich, hont s'endugueren l'admiració dels nombrosos arqueòlechs y colleccionistes que acudiren allí.

Per cert, ara que hi escau, que es bien de lloar l'iniciativa de la Junta de Musèus de Barcelona, que acaba d'adquirir pera la seva biblioteca, la magnífica obra en tres grans volums, hont son fidelíssimament reproduïts, tots els principals objectes que figuraren en aquella tan important manifestació.

Les reproduccions en color, tan abundantes en aquests llibres, permeten ferse càrrech del esclat y pompa que'ls artistes musulmans alcançaren en moltes de les seves incomparables produccions.

La colecció Leonino

Fa pochs díes que s'ha celebrat a Milàn, en la Vila del baró David Leonino, la venda de la colecció de porcellanes y joyes, que posseía dit potentat.

Entre'ls compradors, hi acudiren gran nombre de nort-americans, que compraren fort, fer pujar algunes peces a preus inversemblants, pera disputàrseles entre ells, ja que cap europeu hauría pagat lo que ells pagaven.

Ab lo qual el baró de Leonino hi va guanyar, aumentàntseli els comtes que havía fet, de manera considerable.

La propietat «moral» de les Obres d'Art.

A propòsit del Congrés Artístich de París, s'acaben de pendre alguns acorts ben inetressants sobre la propietat o drets que conserven els autors damunt les seves obres, després d'haver aquestes sigut venudes.

Ha posat en joch la qüestió en el Congrés, el fet ocorregut l'any passat a Avinyó, hont va organisarse una exposició de pintures, a la qual foren convidats els artistes del país, y per la qual se feren els estatuts corresponents.

Els expositors convidats trobaven inconvenients en aquests estatuts, y no conformes, decidiren abstenirse de portar a l'exposició cap obra seva, acordantho entre ells d'una manera ferma.

Mes, heusaquí que la comissió organisadora, un cop anunciada l'exposició, va seguir fent el seu fet y el dia senyalat pera l'overtura, l'exposició s'obrí, haventhi en algunes sales, obres dels artistes que havíen decidit no portarnhi, y que foren exposades, no pels seus autors, sinó pels colleccionistes que, haventles comprades en altre temps, eren els seus propeitarsi legals y podíen fer d'elles, segons aquest principi, l'ús que tinguessin per convenient.

Davant del cas, s'ha posat a discusió un projecte de reglamentació o contracte de venda d'obres d'art, pel qual se conserva de part del autor una serie de drets sobre l'obra, ab lo qual al comprador li queda solament la facultat de tenir el quadro penjat a casa, sense que'l pugui exposar, revendre, malmetre, etc., si no es ab consentiment del seu autor.

No es fàcil que'l Govern ampari ab tota sa amplitut el projecte, però existint en ell un fonament de dret ben visible, s'haurà d'acceptar aquest y defensarlo en casos com en el de l'exposició d'Avinyó, que ha fet adonar als artistes que les seves mateixes obres, segons a quines mans van a parar, poden perjudicarlos moral y materialment.

Exposició d'Art persa

L'Unió Central de les Arts Decoratives de París, ha organisat en el Pabelló Marsàn una interessantíssima exposició d'art persa, que ocupa nombro- En la que s'ha destinat als objec- ses sales. tes indis se troben notables influencies xines y japoneses dels sigles XV y XVI, sobre tot en lo que fa referencia a les coloracions y a les figures, que conserven quasi les mateixes poses y els mateixos caràcters, si descomptem els que's desprenen dels trajos, naturalment molt distints.

Les produccions exposades en general son tan perfectes y tan ben escullides, que dins les nombroses extensions del art pèrsich poden ben definirse les escoles y les influencies que cada una d'aquestes ha rebut ab major o menor intensitat.

Se cita, com a cas notable, una miniatura perteneixent al duch de Luynes, hont hi hà representat un personatge. El propietari d'aquesta deliciosa obra ha posat al peu de la mateixa una reproducció d'un gravat alemany de l'escola de Durer, representant el Crist davant de Pilat, y aquest darrer personatge, del gravat, resulta èsser idèntich en absolut al de la miniatura. Aquí retrobem—diu un crítich—tota una trama relligant d'un cap a l'altre del món la gran familia artística. La mateixa influencia se nota en el sigle XVIII, en la decoració, car se troba el rococo francès ben senyalat en les tapiceríes murals de la persia.

Entre les escoles més definides que's troben en aquesta exposició tan interessant, hi hà la d'Horat, hont se mostren les tendencies animalistes, la del sigle XVI, rica en coloracions, y la del XVII, per la seva particular preferencia pels assumptes complicats de batalles y combats, desenrotllats entre soperbes armoníes de color.

D'aquest sigle es el gran mestre de la miniatura Riga Abbassi, que exposa nombroses obres.

L'exposició, en son conjunt, es una de les més vives y ben organisades que s'han celebrat a Fransa de molts anys an aquesta banda.

Congrés Regional d'Ateneus y Societats de Cultura.

Corresponent al interés del tema: «Els Ateneus y l'Art», desenrotllat al Congrés pel professor don Ricart Coll y Serra, donem aquí les interessantíssimes conclusions del mateix, inspirades en un sentit de socialisació del art, ben necessari pera fer eficaç la influencia de la Bellesa en el nostre poble.

Heusaquí les conclusions:

«Els Ateneus y l'Art

Ponent, Ricart Coll y Serra.

I

L'Ateneu deu procurar despertar o avivar l'interés per l'art y coordinarlo ab el viure corrent.

Tendir a elevar el nivell mitg del gust, especialment entre'ls que estiguin relacionats ab les industries d'art.

Y exercir una mena de control sobre les qüestions o coses relacionades ab la cultura estètica (aspectes de la ciutat o el camp; espectacles, festivals, etc.), orientant en un sentit de discreció y bon gust el criteri general y especialment el de l'obrer envers el bell viure (habitació, objectes de menatges, etc.).

Deu tendir a generalisar, en el sentit de que les arts belles no poden desentendres les unes de les altres ni totes plegades de la vida; mes procurant especialisar en el de que síen preferentment ateses (d'acort ab lo dit) les que's diguin ab les industries y oficis de la barriada, localitat, etc., enfocant la ensenyança professional.

II

Deu establirse una estreta unió (basada en el principi federatiu), entre les societats similars en primer terme, y totes les afines en general, unificant en cert modo criteri y esforsos baix una sola direcció. Aqueixa coordinació deu alcansar a les entitats oficials, ab les que deu procurarse viure en relació franca y cordial.

III

Crear ambient, valentse dels medis pertinents y oportuns (biblioteques y exposicions d'art, circulants y localisades; publicacions de propaganda, visites colectives, etc.).

Creació de museus locals y sobre tot per medi de l'exemple sostingut (local bell, bones maneres, etc.).

IV

Donat l'estat de coses actual, l'Ateneu no pot, en general, desentèndres de la ensenyança de l'art, devent enllassar en cert modo la seva acció ab la oficial, procurant suplir ses deficiencies y orientarla.

En quant al mètode, deu ésser segons:

a) Els Ateneus que tenen classes de dibuix propiament tals, deuen regirse per un criteri oportunista segons el principi de l'«objecte y del subjecte», tendint a fer, més que perfectes artistes, bons artesans y homes de gust, enamorats del propi ofici, vers el que deu orientarse la ensenyança, procurant alcançar el màxim de resultat ab el mínim de temps.

b) Els Ateneus que tenen escola elemental en la que es indispensable la ensenyança del dibuix, deuen atèndres als mètodes moderns, segons les idees que ab tant entusiasme propaga el senyor Heladi Homs y a les conclusions que'l senyor Folch, ponent del tema «L'Art a la Escola», presentarà; conclusions que sense conèixer encara, en principi accepto, donades les idees y competencia del seu autor.»

En honor den Rusiñol

Avuy, dijous, a les nou de la nit, se celebrarà en el saló blau del restaurant «Royal» el banquet ab que varis amichs y admiradors del ilustre artista Santiago Rusiñol li donaràn acte de homenatge pels últims triomfs que ha obtingut en la Exposició de Belles Arts de Madrid.

Concorreràn an aquesta festa moltes personalitats literaries, artístiques y polítiques.

S'han obert llistes d'inscripció en les redaccions d'alguns periòdichs y centres artístichs.

Un plafó de rajoles

Als aparadors de la Casa Esteva y Companyía hi hà exposat un plafó de rejoles pintades pel procediment Urgellés, inalterable al foch, pel notable artista don Joan Llimona.

L'artista ha representat en el plafó l'imatge de Sant Domingo que presidirà la Sala Joaquim Sans del Hospital Clínich. Es en son conjunt una obra magnífica, digna de l'art den Llimona, y que fa un gran honor al procediment de cuita Urgellés, que conserva damunt les rejoles la més absoluta fidelitat en els originals.

Obsequis

En els aparadors del establiment que'l senyor Cuspinera posseeix al carrer de Fernando se troben exposades les riques plaques ab que foren obsequiats els senyors don Manuel Marquès y don Lluís Sedó, y els artístichs pergamins oferts als vocals catalans de la Junta d'Aranzels y Valoracions don Ròmul Bosch y Alsina, don Joseph María Cornet y Màs, senyor comte de Santa María de Sans, don Alfons Sala, senyor comte de Sert, don Joseph de Caralt, don J. A. Duràn Folguera y don Joaquim Aguilera, en commemoració del homenatge tributat a dits senyors pels productors catalans, ab motiu dels valiosos treballs per aquells realisats en defensa de la producció nacional durant les revisions aranzelaries de 1906 y 1911.

Jochs populars infantils

El Centre Excursionista de Terrassa, seguint la seva lloabilíssima tasca, va convocar, per medi de la següent alocució un Concurs de Jochs populars infantils, entre'ls nens y nenes de la població.

Diu la bellíssima alocució:

«S'acosten els hermosos díes de la Festa major, en que vosaltres, noys y noyes, hi teniu el goig més pur y més gran. Tot lo que's fà durant la Festa major es admirable als vostres ulls. Durant aquets díes se rumbeja lo més enlluernador y's vessa l'alegría que en altres díes pot escatimarse un xich. Tothom, pobres y richs, petits y grans, tothom hi fa lo que pot y la alegría y la festa de cada hú s'ajunta a l'alegría y la festa general, y d'aquí en vé la gran esplendidesa de la Festa major. Els que més devers hi tenen, ab més esforsos miren de divertir y alegrar als que no poden gaire per la seva pobresa o debilitat. Aquí tením com se reparteix més caritat als pobres, com se fan Tòmboles pera ajudar als malalts y desvalguts, com se celebren festes al carrer, que tothom hi pugui anar y fins com se fan coses expresses pels que més drets tenen a gosar de les diades aquestes. Vosaltres mateixos, noys y noyes, sou ben preferits en aquest sentit. L'Ajuntament solícit se recorda bé de vosaltres y us dedica una festa pera alegrarvos el cor. No n'hi hà prou de que la Festa major sigui satisfacció pera tots: a vosaltres, estimats per sobre de tot, se us té de dedicar una tarda de més satisfacció encara.

Això ho sabéu prou bé. Lo que no sabéu tan bé, de segur, es que vosaltres teniu igualment el dever de contribuir ab tot lo que poguéu al major lluiment, y a la major alegría de la festa major. Cada hú hi posa lo que té, donchs vosaltres també hi heu de posar lo vostre: Y ¿qué teniu vosaltres essent tan petits? No us demanarem coses que no poguéu fer, o que estiguin lluny del vostre poder. Us demanarem lo més vostre, lo que us costa menys, lo que més us agrada, lo que us dona més salut, més força y més alegría. Us anem a demanar jochs. Donèunos jochs, els nombrosíssims y maravellosos jochs, que fassin un día de tarda les nostres delicies com fan cada día les vostres. Aquest Centre Excursionista ho sab prou lo hermós que es jugar, y el bé que fa a tots els noys y noyes y fins als grans qeu s'hi llensen ab la vostra senzillesa y ingenuitat. Perxó, amiguets y amiguetes, aquest Centre Excursionista us crida a un Concurs de jochs que se celebrarà el día 30 de juny, a les quatre de la tarda, a l'Escola d'Industries.

Aplegueuvos en colles de nens o de nenes, que no passin de dotze anys, y estudieuvos tots els jochs de la terra que poguèu, pera jugarlos davant de la gent aquell día a la tarda. Lo que's vol es que siguin jochs ben jugats y de la terra, com més passats de moda millor, y com més del carrer millor, y si pot ser ab cansons y versos d'aquells que sabéu vosaltres, que aixís es com han de ser els jochs. Hi haurà uns quants senyors que miraràn quina és la colla que ha portat més jochs y que ha jugat més bé, y después se donaràn tres classes de premis: el primer premi pera'ls que ho hagin fet més bé, y després el segón y el tercer pera'ls que hagin seguit en mèrit. Tots perxò tindràn quelcom pels seus treballs.

Cal no més que estudiéu bé'ls vostres jochs y que organiséu bé les colles, donant a cada colla un nom y que abans del del día 20 d'aquest mes us presenteu a donar els noms de les colles y dels jochs al Centre Excursionista, carrer del Nort, 26, y tot lo demés s'arreglarà. Si voléu enterarvos més y parlarne més, allà'l Centre Excursionista a les hores del vespre hi trobaréu sempre senyors que us diràn tot lo que volguéu sapiguer.

A veure si us animéu forsa y si feu que la festa del día 30 de juny, a la tarda, sigui la més lluida de tota la Festa major perque vosaltres l'havéu portada a cap.

Terrassa, 8 de juny.—El Centre Excursionista.

***

Pera'l Concurs de Jochs populars infantils s'ha encomanat l'encuny d'una esplèndida medalla, projecte del artista don Jaume Llongueras.

Aquesta medalla se repartirà a tots els noys y noyes que's presentin al Concurs y's posarà a la venda al preu de 2 pessetes.

CURS MIQUEL ANGEL
IX Lliçó per en Joseph Lleonart
Demà, divendres, dia 28 de juny, a les deu del vespre, al
Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria

LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Corts, núm. 644

GRAN SALÓ PARÉS
Exposició Permanent
DE
BELLES ARTS
Renovació d'obres setmanalment
Bronzes - Porcellanes y objectes artístichs
Casa fundada en 1840
Carrer de Petritxol, 3 y 5
BARCELONA

Comers de Antiguitats
DE
Francisco Llorens
Bou de la Plaça Nova, 9 y 11
BARCELONA